

İngiltere ile Fransa
Amerikaya 3000 tay-
yare sipariş etmişler

AKŞAM

Almanya, İngiltereye yapı-
lan hava hücumlarının
muvaffakiyetsizliğinden
inkisarı hayale uğramış

Sene 22 — No. 7559 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 5 Teşrinisani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Millî Şefin son nutkunun haricte akisleri

Türk - İngiliz - Fransız görüş birliği çok sıkıdır

Üç hükûmet, barışı her milletin hukukuna mutlak surette
riayet etmek suretile tesiste ve korumakta hemfikirdir

Bu teşriki mesai, Türk - Sovyet dostlu-
ğunun inkişaf ve tarsinine mani değildir

Paris 4 (A.A.) — Radyo ajansı bil-
diriyor:

«Bugün olduğu gibi yarın da mem-
leketimizi harp sahası haricinde tut-
mağı samimi surette arzu ediyoruz.
Şu şartla ki, bu hal emniyetimizin
tehlikeye düşmesine ve teahhütleri-
mizin ihlâlüne sebep olmamalıdır.»
Türkiye Reiscümhuru İsmet İnönü'nün B. M. Meclisinin 6 ncı dev-
resinin kışadî münasebetile söyledi-
ği nutkun bu esas cümlesi, Türkiye,
İngiltere ve Fransıyı birleştiren gö-
rüş beraberliğinin sıkılığını parlak bir
surette göstermektedir. Üç millet
harpten nefret ediyor, fakat felâket
korkusu ile istiklallerini feda edemi-
yecekleri gibi, teahhütlerini de bir
paçavra gibi telâkki edemezler.

19 teşrinievvelde imza edilen mua-
hedenin gayesi Avrupada bir emniyet
mıntakası tesis ve Balkanlarda hu-
zurun idamesidir.

Neville Chamberlain bunu geçen-
lerde Avam kamerasında söylemişti,
İsmet İnönü de 1 teşrinisanide tekrar
etmiştir. İyi niyet sahibi olan bir dev-
let adamı bu sözleri şüphe ile karşı-
layamayacaktır.

Londra, Paris ve Ankara hükûmet-
leri, barışı her milletin hukukuna
mutlak surette riayet edilmesi sure-
tile tekrar tesis etmek veya korumak
bahsinde aynı ükü ile muttasıftırlar.

İsmet İnönü'nün tebarüz ettirdiği
gibi, bu ükü her memleket için ken-
di hususî bünyesine, coğrafi vaziyet-
(Devamı 4 üncü sahifede)

Millî Şefe gelen tebrik telgrafları

Ankara 4 — Cümhuriyetin
16 ncı yıldönümü münasebetile
muhtelif devlet reisleri, Reiscüm-
hur İsmet İnönüye tebrik telgraf-
ları göndermişler ve Millî Şef de
bu tebriklere mukabelede bulun-
muşlardır. Bir kısmının isimlerini
bildiriyorum:

Amerika Birleşik devletleri reisi
Franklin Roosevelt, Fransa Re-
iscümhuru B. Albert Lebrun,
Elenler Kralı ikinci Georges, Ja-
pon İmparatoru Hirohito, Litvan-
ya Reiscümhuru Antanas Sme-
tona, Meksika Reiscümhuru La-
zaro Cardenas, Afganistan Kralı
Muhammed Zahir, Belçika Kralı
üçüncü Leopold, Mısır Kralı bi-
rinci Faruk, Irak naibi prens
Abdül İlah.

Dahiliye vekili Kayseride

Vilâyet makamında alâka-
darlardan izahat aldı

Kayseri 4 (Telefonla) — Dahiliye Vekili
B. Faik Özlak bu sabahki Toros ekspre-
sile Kayseriye geldi. Dahiliye Vekili istas-
yonda Kayseri valisi B. Şefik Soyer, Kas-
tamonu mebusu ve Halk Partisi müfettişi
B. Hilmi Çoruh, mektupçu B. Neşet Ka-
tircioğlu, jandarma kumandanı, vilâyet ve
Parti idare heyetleri âzası, Kayseriye bağ-
lı kazaların kaymakamları tarafından kar-
şılandı. B. Faik Özlak vilâyet konağına
giderek vilâyet daire müdürlerini ve kay-
makamlarını vilâyet makamında kabul et-
miş ve umumî vaziyet etrafında izahat
almıştır.

B. Faik Özlak saat 17 de halk, mües-
sesat, birlikler ve teşekküller mümessil-
lerini kabul etmiştir.

Dahiliye Vekili Sivasa gitti

Kayseri 4 (Akşam) — Dahiliye Vekili B.
Faik Özlak akşam trenile Sivasa hareket
etmiştir.

B. Mussolininin nutku

Roma 4 (A.A.) — Venedik meyda-
nında Meçhul asker için yapılan me-
rasimde bulunan halkın alkışları ara-
sında balkona çıkan Mussolini söyle-
diği nutukta demiştir ki:

«Bugün İtalyan milleti 1918 zafe-
rini elele vermiş ve memleketinin
istikbal ve mukadderatına imanı ola-
rak temiz bir kalbe kutlamaktadır.
Zafer millete aiddir. Çünkü onun fe-
dakârlığı ile kazanılmıştır.»

Dikkatler:

İsimlerdeki lâubalilik

Unkapanındaki yeni köprü'nün ismi «Gazi
köprüsü» konuldu. Vali de nutkunda bunu
böylece söyledi.

Birbirleriyle inad ediyormuşcasına gaze-
telerden kimi «Gazi köprüsü», kimi «Ata-
türk köprüsü» diye yazıyor.

Sanki mutlaka bir karışıklık olması şart-
mış gibi...
Bari bu isme hürmeten daha dikkatli,
daha titiz olalım.

Son dakika

Finlândiya tamamiyetini müdafaaya hazır

Başvekil dün akşam radyoda
İsveç lisanile bir nutuk söyledi

Helsinki 5 — Finlândiya Başvekilli B. Kalandar dün akşam radyoda İs-
veç lisanile bir nutuk söylemiş ve Finlândiyanın vaziyetini izah etmiştir.
Başvekil demiştir ki:

«Leningradın emniyetini temine edecek bazı şartları kabul etmekle be-
raber Sovyet hükûmetinin bir kısım taleplerini kabul etmekteyiz im-
kân yoktur. Bilhassa adaları bırakamayız.

Finlândiya Karelisinin Sovyet Karelisi ile mübadelesi de kabil değildir.
Çünkü terki istenilen yerler Finlerle meskündür. Bırakılacak Sovyet kare-
lisi bataklık yerdur ve bizi şâkadar etmez. Finlândiya toprağında Sovyet-
lere üssülharekeler verilemez. Bu memleketin menfaatine muhalif olduğu
gibi şimal memleketlerle münasebetlerimizi de ihlâl edecektir.

Finlândiya tamamiyetini, hürriyetini bütün kuvvetle müdafaaya hazır-
dır. Finlândiyalılar alınan tedbirleri müttefikan tasvip ediyorlar.»

Paris 5 — Helsinkiden alınan haberlere göre Sovyet hükûmetinin ter-
kini istediği yerlerde Finlândiyanın istihkamları vardır. Bu istihkamlar bir
nevi Maginot hattı teşkil etmektedir. Finlândiya bu istihkâm hattını terk
edemez.

Harp mintakası

Amerika vapurlarının sefer edemi- yecekleri denizler ilân edildi

Paris 5 — Amerika hükûmeti Avrupada bazı sahilleri harp mintakası ka-
bul etmiş, buralara Amerika vapurlarının girmesinin yasak edildiğini bildir-
miştir. Bu mintaka İspanyadan itibaren Gaskonya körfezi, Mans, Şimal de-
nizleri ve Baltık denizidir. Akdeniz harp mintakası haricidir. Amerika vapur-
ları Akdenize girebileceklerdir.

Müttefikler Amerikaya yeni siparişte bulunuyor

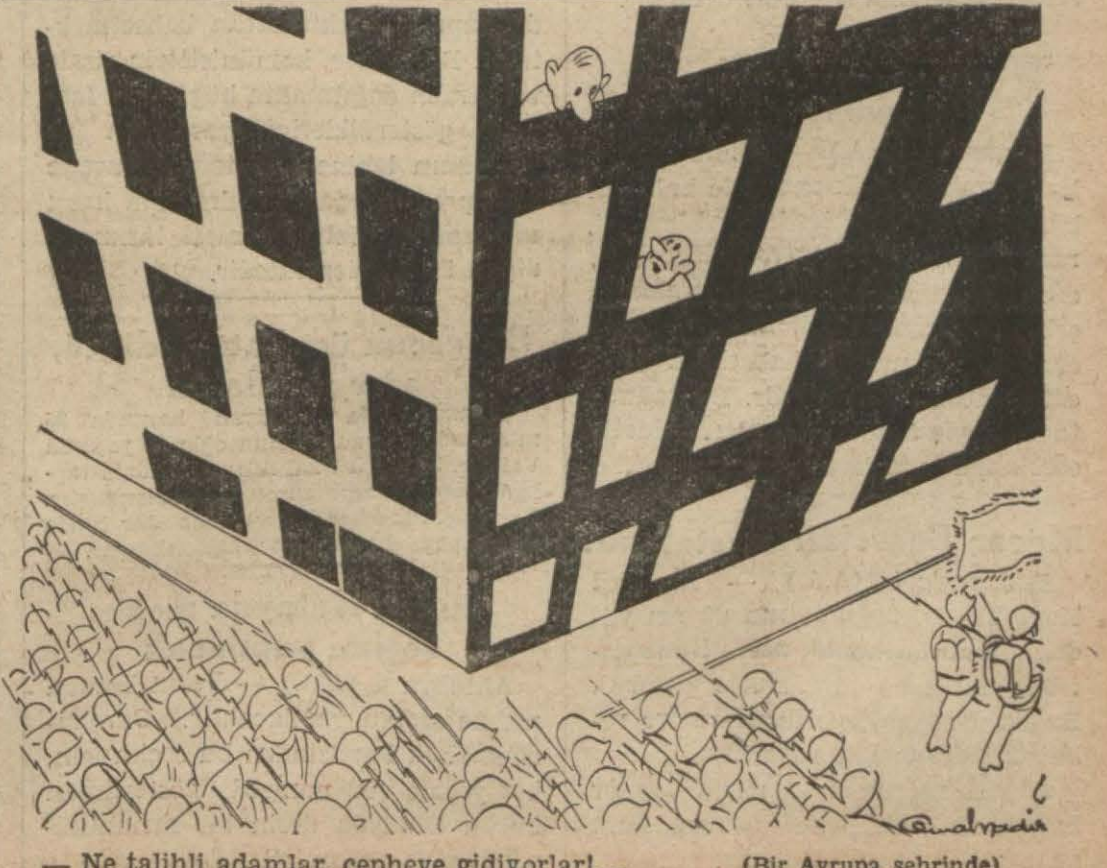
Macar gazeteleri: «Amerika bir gün müttefiklerin yanında harbe girecek,, diyorlar

Paris 5 — Amerikada ambargonun kaldırılması her tarafta büyük tesirler
yapmıştır. Alman gazeteleri Amerikaya, bilhassa Cümhurreisine şiddetle
hücum ediyorlar. Diğer memleketlerin gazeteleri bu kararın ehemmiyetini
izah etmektedirler. Macar gazeteleri Amerikanın bu suretle müttefiklere bü-
yük yardımda bulunduğunu söylüyorlar. Yarı resmi Peşti Hırlap, Amerikanın
bir gün her halde harbe gireceğini kaydediyor.

İngiltere ve Fransa, Amerikaya büyük siparişlerde bulunacaklardır. Bu
maksadla bir İngiliz heyeti Amerikaya hareket etmek üzeredir. Birçok tayya-
re ve tahtelbahir avcısı vapur ısmarlanacaktır. Evvelce ısmarlanmış 900 tay-
yare hazırdır. Bunlar hemen nakledecektir. Tahtelbahir avcısı vapurlardan
haftada beş tane yapılacaktır. Bunlar çok süratli ve harekât sahası geniş
olacaktır.

Bu siparişlerin parası peşin verilecektir. Müttefiklerin Amerikada bir
milyar iki yüz elli milyon İngiliz liralık dövizleri vardır. Bu sebeple siparişlerin
bedelini vermekte güçlük çekmeyeceklerdir.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizedir

— Ne talihli adamlar, cepheye gidiyorlar!...

(Bir Avrupa şehrinde)

Amerikada ambargonun kaldırılması katîleşti

Fransız gazeteleri, Amerika parlâmentosunun verdiği kararın büyük ehemmiyetini kaydediyorlar

Washington 4 (A.A.) — Reiscüm-
hur Roosevelt bugün saat 12 de am-
bargoyu kaldıran yeni bitaraflık ka-
nununu imzalamıştır.

Vaşington 4 (A.A.) — Hariciye Na-
zırı Hull, Bahriye, Adliye, Maliye, Ti-
icaret ve Harbiye nezareti erkânını
tophyarak bitaraflık kanunu ile alâ-
kadar olmak üzere harp sahası hak-
kında ısdar edilecek emirnameyi ha-

zırlamağa başlamıştır.

Vaşington 4 — Âyan ve mebusan
meclisleri azasından mürekkep muh-
telit encümen, dün saat 10,30 da topla-
narak hükûmetçe teklif edilmiş
olan bitaraflık kanunu metnini tas-
dik etmiştir. Nihai metin, bundan
sonra âyan meclisince 24 reyeye karşı
55 reyile tasdik edilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Alman taarruzu neden gecikiyormuş?

Almanya, askerlik etmemiş olanları yetiştirmeğe çalışıyormuş

Paris 4 (A.A.) — 4 teşrinisani sabah tebliği:

Cephenin muhtelif mntakalarında devriye faaliyeti kaydedilmiştir.

Paris 4 (A.A.) — 4/11/1939 akşam tebliği: Bugün Moselle ile Sarre arasında her iki tarafın hafif keşif kolları faaliyeti olmuştur.

Berlin 4 (A.A.) — Alman Başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Garbde, dünkü gibi mevzîi topçu ve keşif kolları faaliyeti olmuştur.

Talhtelbahirle yarışan kaptana madalya

Londra 4 (A.A.) — Mopan ismindeki silâhsız eski vapurle bir düşman talhtelbahirinin mütemadi ateşi altında büyük bir cesaret göstererek vapurunu kurtarmağa muvaffak olan kaptan Robert'e bir madalya verilmiştir.

Bu haberi veren gazete, şu malûmatı ilâve eylemektedir:

«16 mil süratle giden talhtelbahir «Mopan» a ateş açmıştır. Mopan o

esnada 4000 yarıdak bir mesafede 13 buçuk mil süratle ilerlemekte idi.

Kaptan derhal talhtelbahiri arkada bırakarak vapurunu süratini 16 buçuk mile çıkarmıştır. Geride kalan talhtelbahir, 8.000 yarıda ateşi kesmiştir.

Büyük taarruz niçin gecikiyor?

Amsterdam 4 (A.A.) — Tanınmış Hollandalı gazeteci Van Blankestein, Almanyanın büyük taarruzu niçin geciktirdiğini tahlil ederek diyor ki: «Almanlar muazzam ihtiyat kuvvetlerine muhtaç bulunuyorlar. Bugünkü sükûndan istifade ederek henüz askerlik hizmetlerini yapmamış olanların yetiştirilmesi meşguldür.

Almanya, İngiltereye yapılan hava hücumlarının muvaffakiyetsizliğinden inkisar hayale uğramıştır. Sonra mütefiklerin hava tefevvuku gün geçtikçe daha ziyade artmaktadır. Bu ise Almanların İngiltereye kütle halinde yapacakları hücumun muvaffakiyetini çok zayıflatmaktadır.

Oslo grupunu teşkil eden devletler toplanıyorlar

Paris 5 — Oslo grupunu teşkil eden şimal memleketleriyle Danimarka, Hollanda müarahasları bu hafta içinde Kopenhagda toplanarak bitaraflık hakkında görüşeceklerdir.

Polonya hükûmetinin altınları

Paris 5 — Moskavadan bildirildiğine göre Pravda gazetesi bir makale neşrederek Polonya hükûmetinin altınlarının Fransız bankası mahzenlerinde muhafazasına şiddetle hücum etmektedir.

Bratislavada karışıklıklar

Halk, Macar partisi binasının tahribatı yaptı

Budapeşte 4 (A.A.) — Bratislavada mühim karışıklıklar vukubulmuştur. Halk Macar partisinin binasına girmiş ve her şeyi tahrip etmiştir. Macar gazete idarehanelerinin camıları kırılmıştır. Bu karışıklıklar, Ribbentrop ile Ciano arasında yapılan anlaşma mucibince çok küçük bir Çek erazisinin Macaristana verildiği günün yıldönümü münasebetiyle vukubulmuştur.

Amerika mebusan meclisinde Moskova sefirinin geri çağırılması istendi

Vaşington 4 (A.A.) — Mac Cormack, mebusan meclisinde Amerikanın Moskova büyük elçisinin Molotofun nutku üzerine geri çağırılmasını istemiştir. Reiscümhur Roosevelt bu mesele hakkında gazetecilere yaptığı beyanatta «Çirkin bir harekete aynı çirkin bir tarzda mukabele edilmez» demiştir.

Wilno mintakasında sıkı tedbirler

Kaunas 4 (A.A.) — Wilno mintakası komiseri halk nezdinde bulunan bütün silâhların teslim edilmesini, radyo âletlerinin kontrol edilmesini, ecebi memleketlere aid bayrakların çekilmesi yasak olduğunu ve devletin emniyetine muzır haberlerin işaa edilmemesini bildirmiştir. Bu talimata mugayir hareket edenler, şiddetle cezalandırılacaklardır.

Macar Başvekili hastalandı

Budapeşte 4 (A.A.) — Başvekil Kont Teleki, doğumunun 60 ncı yıldönümünü kutlamak üzere Budapeşten ayrılarak mülhakata gitmişti. Bugün Budapeşteye dönmüş ve rahatsız olduğundan yatmıştır. Akşam neşrolunan resmi rapor Başvekilin bir kaç gün yatması lazım geldiğini kaydeylemektedir.

Belçikanın vapura ihtiyacı fazla

Bu maksadla ecebi vapurlar kiralanacak

Brüksel 4 (A.A.) — Gazetecileri kabul eden münakalat Nazırı, deniz nakliyatı meselesine temas ederek Belçika ticaret filosofunun kifayetsizliği ile ecebi gemilerinin nakil kabiliyetlerinin birdenbire azalması keyfiyetlerinin Belçikayı yeni gemiler inşa etmek veya bitaraf devletlere aid vapurları kiralamak mecburiyetinde bıraktığını söylemiştir.

Bu ikinci hal şekli muvafık görülmektedir. Çünkü vapur inşası en az bir sene sürecektir. Nazır, bu hususta acele edilmesi lâzımgeldiğini, çünkü memlekette bulunan gıda maddeleri ihtiyatının azaldığını ve iktisadi vaziyetin günden güne fenalaştığını ilâve eylemiştir.

Fransız komünistlerinin propagandası

Paris 4 (A.A.) — Temps gazetesi, komünistler tarafından halk arasında yapılan tahrikâtın bahsetmektedir. Bu gazete, komünistlerin risale ve tamim dağıtmakta büyük bir faaliyet gösterdiklerini yazmakta ve düşmanın lehine olarak bu suretle sulh propagandası yapılmasına karşı müsamaha gösterilmemesi lâzımgeldiğini ilâve eylemektedir.

Bir çocuk üst kattan düştü, ağır yaralandı

Çakmakçılarda Muradyan hanında 25 numarada oturan Agobun oğlu 10 yaşında Vafken, hanın üst katından aşağıdaki taşığa düşmüş, ağır surette yaralanmıştır. Yaralı çocuk kendini bilmez bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bugün Hatayda mebus seçimi yapılacak

Antakya 4 (A.A.) — Yarın burada mebus seçimi yapılacaktır. Cumhuriyet Halk Partisinden bu seçim için, beş yerine 12 namzed gösterilmesi bütün Hatayda derin bir memnuniyet husule getirmiştir.

Gebze istasyonunda bir kaza oldu

Su içmek üzere trenden inen bir çoban tekerlekler altında parçalandı

İzmit 4 (Telefonla) — Bugün Gebze istasyonunda feci bir kaza oldu. Bir çoban tren altında ezilerek öldü. Hadise hakkında şu malûmat verilmektedir:

Bu sabah Gebze'ye gelen, makinist Resid'in idaresindeki 55 numaralı marşandiz treninde bulunan koyun sürüsünün çobanı Diyarbakırlı Zahir, su içmek üzere trenden inmisti. Zahir, suyunu içinceye kadar tren hareket ettiğinden koşarak yetişmiş ve binmiştir. Fakat bindiği vagonun kendi vagonu olmadığını görünce hareket halinde bulunan trende vagonuna geçmek istemiş ve bu sırada vagonların arasına düşmüştür. Çoban tekerlekler altında parça parça olmuştur.

Zahirin düştüğü Gebze istasyonunda bulunanlar tarafından görülmüş ve müddetumüllü haber verilmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

Zingal şirketinin Hava kurumuna teberrüü

Ankara 4 (A.A.) — Haber aldığı-mıza göre, Zingal şirketi Ayancık işletmesi idare heyeti Hava kurumuna bugüne kadar yaptığı 56 bin liralık yardıma ilâveten bundan sonra şirketin işleteceği kerestenin beher metre mikâbından da 20 kuruş teberrüde bulunmayı karar altına almış ve keyfiyet Hava kurumuna bildirilmiştir.

Türk Hava kurumu genel merkezi Zingal şirketi işletme idaresinin millî havacılığımıza karşı gösterdiği bu yardımdan dolayı şirkete murassa tayyare madalyası vermiştir.

Bursanın imâr işi profesör Prosta verildi

Bursa 4 (Telefonla) — Şehircilik mütehasısı profesör Prost buraya geldi ve Bursanın imâr işiyle meşgul oldu. Bursanın imâr plânının tanzimi ve tatbiki işi bugün imza edilen mukavele ile profesör Prosta tevdi edildi.

Aksarayda üç dükkân yandı

Ateş turşucu dükkânından çıktı, tahkikat yapılıyor

Dün gece sabaha karşı saat dörtte Aksarayda üç dükkânın yanması neticesiyle bir yangın olmuştur. Ateş, Yusufpaşa caddesinde Muradpaşa camisi karşısında Fatma isminde bir kadının işlettiği turşucu dükkânından çıkmıştır.

Yangın itfaiyeye geç haber verildiği için gelen grup, ancak bu dükkânın son enkazile karşılaşmış, derhal söndürme işine geçilmişse de bu dükkân tamamen, iki tarafında terzi Ömer ve terzi Memduhan işleticilerinde bulunan diğer iki dükkân da kısmen yandıktan sonra söndürülebilmştir.

Turşucu dükkânında ateşin neden çıktığı henüz tesbit edilememiş olup, yangın esnasında, vaktile zabıta haberdar etmiş ve gelisigüzel havaya yirmi el silâh atan bir beki hakkında da zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

★ İzmir 4 (A.A.) — İlkteşrin ayı içinde İzmir limanına 105514 ton hacminde 190 vapur gelmiştir. Bunların 157 si Türk, beşi Amerikan, dördü İngiliz, yedisi İtalyan ve altısı Yunan bandıralıdır. Diğerleri de muhtelif memleketlere mensuptur.

Amerika, açık şehirleri bombardıman edenlere tayyare satmayacak

Washington 4 (A.A.) — Amerika Hariciye Nezaretinin sözcüsü gazetecilerin bir sualine verdiği cevapta demiştir ki:

«Sivil halkı bombardıman eden devletlere tayyare satmamalarını hükümet tayyare fabrikalarından istemiştir. Amerikan hükûmetinin bu siyasetinde hiç bir değişiklik yoktur.»

Bayan Semiha Ankara radyosunda vazife alacak

Bir kaç sene evvel Belediye tarafından Almanya'ya gönderilen Şehir Tiyatrosu sanatçısından bayan Semiha, Cumhuriyet bayramında Taksim bahçesindeki gazinoda verilen baloda bir parça tegannî etmiş ve büyük takdirler kazanmıştı. Haber aldığımız göre bayan Semiha Ankara radyosunda vazife alacaktır. Diğer taraftan Belediye de kısmen konservatuara, kısmen de Şehir Tiyatrosuna bağlı olarak şimdilik küçük mikyasta bir opera tesis edecektir. Bu operada temsil edilecek eserlerde bayan Semiha en mühim rolleri alacaktır. Şehir operasında, şimdilik kolay ve küçük, sonradan da büyük eserler temsil edilecektir.

Yunan - İtalyan itilâfı

Bütün Yunan gazeteleri, bu itilâfın sulhe yardımını ehemmiyetle tebarüz ettiriyorlar

Atina 4 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler İtalya ile Yunanistan arasında teati edilen mektuplar hakkında uzun uzadıya tefsiratta bulunuyorlar.

Athinika Nea gazetesi, Yunan milletinin büyük İtalyan milleti ile samimi bir surette teşriki mesai eylemeği daima pek ziyade ve samimi surette arzu eylemiş olduğunu ve buna binaen şimdi iki memleket arasındaki münasebetlerin Duçe ile Metaksasın müşterek gayretleri sayesinde tartsisini görmekte büyük bir memnuniyet hissetmekte bulunduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Bu vaziyet doğu Akdenizinde ve Balkanlarda barışın idame ve tahkiminde alâkadar olan bütün memleketleri memnun etmelidir.»

Asirmatos gazetesi, Yunan milletinin bu yeni dostluk tezahürünü sevinçle karşıladığını kaydediyor ve diyor ki:

«Bu tezahürün samimi barış arzusunun mülhem olduğu muhakkaktır.»

Etnos gazetesi, Duçenin barış lehindeki uzun gayretlerini kaydederek Arnavutluk hududundaki askerî kuvvetlerin karşılıklı olarak uzaklaştırılmasının bunun müsbet bir delili

olduğunu bildiriyor ve diyor ki:

«Elen milleti, iki memleket arasında karşılıklı itimad havası yaratan bu işten dolayı derin sevinç duymaktadır ve İtalya ile Yunanistan bu suretle müsbet teşriki mesailerine devam edebileceklerdir.»

Vradini gazetesi, iki memleket münasebanındaki samimiyyetin, menbaini müşterek medeniyetlerinde bulunan ve kuvvetini barış dahilindeki menfaatlerinin benzerliğinden alan karşılıklı anlayış esasına dayandığını bildiriyor.

Estia gazetesi diyor ki:

«Bütün Yunan efkârı umumiyesi iki memleket arasında yaratılan samimi havadan dolayı B. Metaksasın mektubundaki sevince iştirak etmektedir.»

Tipos gazetesi de şu satırları yazıyor:

«İki memleket hükûmeti tarafından yapılan bu katî hareket bütün İtalyanların ve bütün Yunanlıların arzu ve iradelerinin sözle değil fiiliyatla tatbiki demektir. Bu icraat yalnız iki memleket arasında değil, daha umumî olarak Aravupanın bu bölgesinde barışı tarsine kuvvetle hadim olmaktadır.»

Diğer gazeteler de buna benzer tefsiratta bulunuyorlar.

Sovyetler, Finlândiyanın tekliflerine cevap vermedi

Helsinki tahliye ediliyor. Sovyet donanma kumandanı: «Baltık kızıl filosu hazırdr. Nereden gelirse gelsin harbe atılacağız», diyor

Moskova 4 (A.A.) — Finlandiya murahasları bu akşam saat 18 de Kremline gitmişlerdir.

Molotofun Finlandiya mukabil tekliflerine Rusyanın cevabını tevdi edeceği zannedilmektedir.

Moskova 4 (A.A.) — Finlandiya ve Sovyet murahasları arasındaki müzakereler bir saat sürmüştür. Bu müzakerelerde Stalin de hazır bulunmuştur.

Moskova 4 (A.A.) — Bugün Finlandiyalılarla Sovyetler rüesası arasında

yapılan konuşmalar hakkında bir şey bilinmiyorsa da, bu konuşmalarda Stalinin de hazır bulunması, neticeye doğru yaklaşıldığını gösterir.

Bugünkü temaslardan sonra Finlandiya heyeti Helsinkiye bir rapor göndermiştir. Finlandiya hükûmeti bu rapor üzerine heyete talimat gönderecektir.

Yeni mülâkatın yarın akşam vukuu muhtemeldir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

City of Flint Amerikalılara nasıl teslim edildi?

Norveç hükûmetinin cesareti medeniyesi Amerikada büyük bir takdirle karşılandı

Vaşington 4 — Norveç hükûmetinin, Almanlar tarafından zaptedilmiş olan City of Flint vapurunu Amerikan mürettebatına iade etmesi, bütün Amerikada büyük bir memnuniyet ve takdir uyandırmıştır. Amerika mahafili, Norveç hükûmetinin bu cesareti medeniyesini takdir etmekte ve beynelmîlel bahriye kanunları hükümleri dairesinde hareket ettiğini tebarüz ettirmektedir. Norveçteki Amerika sefirinden Hariciye Nezaatine gelen bir telgrafta bildirildiğine

göre, City of Flint vapuruna Amerikan bayrağı çekilmiş, gemi Amerikan mürettebatına teslim edilmiş, vapuru zaptetmiş olan Alman tayfalar da nezaret altına alınmıştır.

Pergen limanından buraya gelen mütemmim tafsila göre City of Flint vapuru, Sovyetlerin Murmansk limanından hareket ederek Norveç limanına geldiği zaman Alman kaptanı, vapurun içinde bulunan Amerikan tayfalarından birinin hasta olduğunu

(Devamı 4 üncü sahifede)

Romanyada Rus ekalliyetine verilen müsaadat

Bükreş 4 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Dahiliye Nazırı Ottesco, Rus ekalliyetinin cemaat halinde teşkilâtlanmasına ve kültürel, ekonomik ve sosyal hayatını kendine göre inkişaf ettirerek diğer ekalliyetlerin haiz olduğu hukuktan istifade etmesine müsaade etmiştir.

Rus ekalliyeti millî rönensans cephesi çerçevesi dahilinde harekete devam edecektir.

Macaristan ve Yugoslavyada yaşayan Almanlar

Budapeşte 4 (A.A.) — Reuter ajansı muhabirinin öğrendiğine göre nazi ajanları Macar ve Yugoslav köylerinde yaşayan Almanlara kendilerinin Almanya'ya sevkedileceklerine dair dolaşan haberlerin asılsız olduğuna dair teminat vermektedirler.

Ajanlar, haberlerin bir anlaşmazlık yüzünden çıktığını ve bu mintakalardaki Almanların Almanya dönmelerinin katiyen mevzuubahis olmadığını ilâve eylemektedirler.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Erkek modaları

Yaşadıklarımdan bir arkadaşla yolda yürüyorduk. Bir camekânın önünde duraladık:

- İstersen ayrılalım.
- Nereye?
- Biraz alışveriş edeceğim de, seni yolundan alkoymayım.
- Hayır... - dedim. - İşim yok...
- Âlâ öyleyse.
- Birlikte, dükkâna girdik.
- Bizden evvel gelmiş delikanlı iki üç müşteri vardı. Biri şapka, biri elbise, öteki de ayakkabı kısmındaydı.
- Arkadaşım meğer bu üç şubeyle de alâkalı imiş. Ay başında maaşı cebine indirmiş; şimdi tıkr tıkr harcıyacaktı.
- Evvelâ şapka kısmında durdu. Çıkarttı, çıkarttı. Hepsini elinin tersile itiverdi:
- Ö... Ne sakil renkler bunlar!...
- Aman efendim... Ültramodern...
- Kaz patı renginde.. Nesi güzel?...
- Hem de kenarında bayrak gibi rengârenk birşeyler var... İstemem, istemem... Kaldır..
- Koyu kahve rengisini vereyim.
- Pardösüm gridir... Uymaz!
- Bilâkis... Güzel kontrast olur...
- Zaman zübbelerinden değilim...

Halimden anlamıyor musun? Sonra birdenbire yüzünü buruşturdu.

- Şu grileri de istemem... Ne kadar dar kordelâlı şeyler... Olmaz, giyemem... Bakınız başımdakine... Kordelâsı böyle olan yok mu?
- Giyen kalmadı ki, efendim...
- Başka bir kordelâ takarsınız.
- Dükkâncı:
- Peki efendim... - diye boynunu büküti. - Bizden ekseriya gençler alışveriş ederler de, onun için harcıâlemelerini getirttim.

Sonra elbise kısmına geçti. Oradan hazır birşey uydurmak niyetindeydi. Bulamayınca siyah bir palto ismarladık:

- Yakası kadife olacak ha... - diye sıkı sıkı tenbih etti.
- Müşteri gençler birbirlerine göz kaş işareti yapıyor, arkadaşınla alay ediyorlardı.
- Derken ayakkabı kısmına uğradık:
- Kışık potin!...
- Adam çıkardı.
- İskarpın istemiyorum... Potin! Potin!
- Delikanlılar, kahkaha atmamak için mendillerle yüzlerini kapadılar.
- Artık potin yapılmıyor...

Bizim zamanımızda da eski modayı takib eden, gençliklerinin usulünden ayrılmayan sabık şıklar vardı. Meselâ bir karış yüksekliğinde kolalı yaka takarlar, boyunbağlarının düğümünü incecik sıkarak, üzerine koskoca yüzük gibi bir iğne geçirirler; trende ve vapurda bonjurla dolaşırlar, üstü podösüed, altı rugan düğmeli ayakkabı giyerlerdi. Paltoları da emperyal biçimini olacaktı!

Nesildâşlarımızın dikkatini celbediyorum: Spor tarzında arkası kemerli cekete, ceketin renginden ayrı pantolona, ince kordelâlı şapkaya, kontrast renklere yavaş yavaş uymazsak, biz de o bir karış yakalı nesil gibi, mevcut nesilden aykırı düşeceğiz.

(Vâ - Nû)

ACIK MUHABERE:

Meçhul kariem Bayan Feride Çınar'a: — Bahsi geçen mevzuu maalesef hikâye halinde yazamıyacağım. Zira hususî hayatımın müellim bir safhasını teşkil etti.

V. N.

Vapurların bagaj talimatnamesi

Hükümet, bir bagaj talimatnamesi hazırlanmış ve tatbik edilmek üzere Devlet Denizyollarına gönderilmiştir. Denizyollarına verilecek eşya Belediye'nin köprüde açtığı eşya nakliye bürosundan intizamlı sevk edilecektir. Talimatname, bu eşyanın tabi olacağı muameleleri göstermektedir. Vapurlarda sevk edilecek bagajlar için hususî bir yer temin edilecek ve vapurlara verilecek bagajlar bir listeye yazılacaktır. Eşya listelerinde eşyanın kime aid olduğu tasrih edilecektir.

Bir ayda giden ve gelen yolcular

Teşrinievvel ayı içinde Galata yolcu salonundan 631 yolcu, Avrupa'ya gitmiştir. Bu yolcuların 194 ü Türk tebaası idi. Aynı müddet zarfında Avrupadan şehrimize gelen vapur yolcularının adedi 998 dir.

ŞEHİR HABERLERİ

Hayatı ucuzlatmak için açılan anket

Vekâletçe yaptırılmakta olan tedkiklerin yılbaşına kadar ikmal edilmesine çalışılıyor

Hükümet, hayatı ucuzlatmak için bütün Türkiye'ye şamil olmak üzere bir anket açmış, bu işe de mahallî İktisad müdürlüklerini memur etmişti. Uzun zamandanberi devam eden tedkikler, yurdun birçok vilâyetlerinde bitirilmiş, neticeler de, bir rapor halinde Dahiliye ve İktisad Vekâletlerine bildirilmişti. Şehrimizdeki tedkikler ise devam etmektedir. Burada ki tedkikata Sanayi tedkik heyeti

âzasından B. Hikmet Oruz ile İktisad Vekâleti başmüfettişlerinden B. Necdet memur edilmiştir. Anket cevapları yurdun her tarafından geldikten sonra hükümet, memlekette, söylenildiği gibi, hakikaten bir hayat pahalılığı var mı, yok mu? Bunu tesbit edecek ve âmilleri anıyacaktır. Tedkiklerin tems ettiği bir mevzu da yerli sanayidir. Milli imalâthanelerimiz-

de dokunan eşya, ecnebi eşyasına nazaran ucuz mu, pahalı mı; Teşviki sanayi kanununun ipkasında bir fayda var mı, yok mu; ecnebi mallarına karşı alınan gümrük tedbirleri hayat pahalılığında rol oynuyo mu, oynamıyor mu meseleleri aydınlatılacak ve icab ederse zamanı geçmiş tedbirler kaldırılacaktır. Bu husustaki tedkiklerin yılbaşına kadar bitirilmesine çalışılmaktadır.

Barbaros türbesi

Nafia Vekâleti katı imar plânının bir an evvel gönderilmesini emretti

Beşiktaşta Barbaros türbesi civarının tanzim plânı B. Prost tarafından hazırlanmış ve Nafia Vekâletine gönderilmişti. Nafia Vekâleti, türbe etrafında açılacak meydan ve tarhların plânında bazı tadilat yapılmasını tebliğ etmişti. Fakat B. Prost henüz bu tadilatı yapmadığından Nafia Vekâleti bu plânın bir an evvel tadilile gönderilmesini istemiştir.

Türbe etrafında bulunan dükkânlar ve odun, kömür deposu kaldırılacak, burada bir hükümet konağı inşa edilecek, Sinan paşa camisinin etrafı temizlenecek, caminin cephesi de mabedin mimari kıymetle müteneşip surette süslenecektir.

B. Prost şimdi bu plândaki noksanları ikmal ederek Vekâlete gönderecektir. Nafia Vekâleti, plân katı şeklini aldıktan sonra Belediye'nin ayıracığı tahsisattan başka kendisi de yardımına bulunacaktır.

Bundan başka türbe yanında ve deniz kenarında bir deniz müzesi binası inşa edilecektir. Müzede teşhir edilecek eserlerin bilhassa Barbaros ve Barbaros devrine aid olmalarına dikkat edilecektir.

Hükümet İstanbul imar işlerinin bir an evvel başarılmamasını istediğinden İstanbul tafsilat plânile diğer projelerin bir an evvel ikmal için Nafia Vekâleti imar şubesi şefi B. Hilmi şehrimize gelmiştir. B. Hilmi bu hususta Belediye erkânile temaslarına başlamıştır.

Trikotaj iğneleri

İngiltere ile İsviçreden trikotaj iğneleri geldi

Bayram dolayısıyla şehrimizdeki küçük sanayi erbabından bazılarının muntaka iktisad müdürlüğüne müracaat ederek fazla siparişleri karşılamak için günde 3 ekip ile çalışmalarına müsaade istediklerini yazmıştı. Şehrimizdeki fabrikatörler arasında, ihtiyacı karşılayamayacak vaziyette bulunan yalnız çorapçılar ile trikotajcılar idi. Evvelce de yazıldığı gibi, mezkûr sanayinin işlemesinde belli başlı rol oynayan iğne buhranı dolayısıyla mevzuubahs sanayi erbabı müşkül vaziyette kalmıştı.

Dün, trikotaj ve çorapçıların bu derdine çare bulunmuş, bir komisyoncu vasıtasıyla şehrimize iğne getirilmiştir. İğneler, İngiltere ve İsviçreden getirilmiştir. Alman malı fabrikalarda, bilhassa İsviçre menşeli dokuma iğneleri iş görebilmektedir.

B. Halûk Nihad vazifesine başlıyor

İstanbul valî muaviniğine tayin edilen B. Halûk Nihad dün sabahki trenle şehrimize geldiğini yazmıştı. B. Halûk Nihad dün Valî Dr. Lütfi Kırdar, diğer valî muavini B. Hüdal Karataban. Belediye reis muavini B. Rifat ve Lütfiye ziyaret etmiş, Belediyedeki eski arkadaşlarıyla görüşmüştür.

B. Halûk Nihad İstanbul'un yabancıları değildir. Ankara Belediye reis muaviniğinden ve Çankaya kaymaklığından evvel epey müddet İstanbul'da Belediye müfettişliği, Eminönü kaymaklığı, Belediye yazı işleri müdürlüğü ve Fatih kaymaklığında bulunmuştu. Kendisi çok çalışkan, vazifesine, bilhassa çok demokrat ruhlu bir gençtir. Yeni valî muaviniyiz, pazartesi günü yeni vazifesine başlayacaktır. Yeni memuriyetini tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz.

Denizüstü gümrük talimatnamesi

1 kânunuevvelde meriyet mevkiline girmek üzere yeni bir denizüstü gümrük talimatnamesi hazırlanmış ve Vekâletçe tasdik edilmiştir. Bu talimatnamede denizüstü gümrük muameleleri, tafsilatle izah edilmektedir.

★ Yeni Belediye sarayına aid plânın hazırlanmış ve Stokholm Belediye binası plânının esas itihaz edildiğini yazmıştı. Belediye, sarayın kaç daire ve odadan mürekkep olduğunu tesbit etmek üzere diğer Avrupa şehirlerinin Belediye sarayları etrafında malûmat almıştır. Bundan sonra yeni sarayın cephesi etrafında bazı esaslar hazırlanacak ve esas plân için bir müsabaka açılacaktır.

Karilerimizin mektupları

Feridiye sokağının tamiri isteniyor

3/11/939 tarihli gazetenizde bay Vâ - Nû'nun muhterem valimiz bay Lütfi Kırdarın faaliyeti hakkında bir yazısını okudum. Hakikaten şayanı takdirdir. Şehrin en tenha semtlerinde bile güzel yollar yapıldığını görüp takdir etmemek kabil değildir.

Yalnız muhitimiz olan Feridiye caddesi, Taksime bitişik ve çok işlek olduğu halde, o kadar bozuktur ki yağmurlu havada biriken çamur göllerine batmamanın imkânı yoktur. Bu caddenizin de diğer caddeler gibi yapılmasını belediye reisimizden dileriz.

Feridiye Âşıklar so. No. 7 Zeron Arabyan

Kumar yüzünden işlenen cinayet

Emin, kendini müdafaa etmek için bıçak çektiği fakat ne yaptığını bilmediği iddiasında

Tophanede bir kahvede zorla kumar oynamak meselesinden çıkan kavgada Mehmed adında birini bıçakla öldüren Eminin mevkufen muhakemesine dün ikinci ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Evrak okunduktan sonra maznun Emin, vakayî şöyle anlatmıştır:

— Bankada 300 liram birikmişti. Vaka günü bu paramı bankadan alıp Tophanede kahveye gittim. Eskiden tanıdığım Abbas ve Mehmed adlarında iki kişi cebimde üç yüz lira olduğunu öğrenince: «Gel kumar oynayalım!» dediler. Ben teklifi kabul etmedim. Abbasla Mehmed ısrar ettiler. Bir aralık: «Cebindeki para ile oynamak istemiyorsan, biz sana borç para verelim. Kaybedersen kendi parandan ödersin.» dediler. Bu tekliflerini de reddedince Abbasla Mehmed: Sen bizimle oyun oynamaya tenezzül etmiyor musun? Biz adaruz zorla oynatırız.» diye kavgaya başladılar. Bunlardan Mehmed bıçakını çekerek üzerime atıldı. Beni vuracaktı. Bu vaziyet karşısında kendimi müdafaa mecbur kaldım. Ben de bıçağımı çekip ayağına kaktım. Ondan sonra ne yaptığımı bilmiyorum. Ben bıçak çekmeseydim Mehmed beni öldürcekti.

Dinlenen şahidlerden ikisi de vakanın aynı şekilde olduğunu söylemişlerdir. Bundan sonra Abbas şahid olarak dinlenmiş ve:

— Biz kendisine oyun teklif ettik, o kabul etmedi. Ben zorla oynamaya kalkışmadığım gibi ısrar da etmedim. Fakat Mehmed işi daha ileri götürerek kavgaya çıkardı. O sırada Mehmedin elinde bıçak olup olmadığını bilmiyorum.

Demistir. Gelmiyen şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Küçük haberler:

★ Abanoz sokağında umumi evlerden birinde bulunan Şefika ile Emine, gece iyice yanmadan odalarından aldıkları manguşlardan intişar eden hamzakarbondan zehirlenmişler, zabta tarafından hastaneye kaldırılmışlardır.

★ Taksimde apartman kapıcılığı yapan Mehmed, kalorifer ocağını yakmakta iken intişar eden dumanla zehirlenme âlâmını göstermiş, polis tarafından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Beyoğlunda oturan Nusret isminde biri, evvelki gece yarısından sonra son derece sarhoş bir halde evine giderken düşerek başından ehemmiyetli surette yaralanmış, polis tarafından Byoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Tarlabasında oturan bayan Leman, dün İstiklâl caddesinde 180 numaralı Kurtuluş tramvayına binerken, tramvayın ani hareketi dolayısıyla düşmüş, ayaklarından yaralanmıştır. Polis, vatmanı yakalayarak tahkikata başlamıştır.

★ Şehreminde oturan bayan Nigâr ile bayan Seher, bir çocuk meselesinden dolayı birbirleriyle kavga etmişler, Seher, taşla Nigârı yaralamıştır.

İhracat işleri

Dün serbes döviz ile birçok muameleler oldu

Dün de ihracat işleri üzerinde hararetili muameleler olmuştur. Bilhassa fındık, yağı ve balık ihracatı yapılmıştır. Dünkü ihracatın en dikkate değer vasfı serbes döviz üzerinden mühim miktarda mal satılmış olmasıdır. Bu hal, piyasada büyük memnuniyet uyandırmıştır. Serbes döviz esasî üzerine satılan mallarımız kuş yemi ile fındıktır. Bunlar, Avustralyaya, Amerika'ya satılmış ve bedelleri ödenmiştir. Amerika, Avustralya ve Kanadadan mütemadiyen fındık, kuş yemi talepleri gelmektedir. Bunlardan başka dün Bulgaristan ve Yunanistana balık, lâkerda, Sovyet Rusya'ya da yaprak satışları yapılmıştır.

Dün gelen mallar

Romanya bandıralı Recele Karol vapuru ile, limanımıza Sut kostik, otomobil aksamları, suni yün, Norveç bandıralı Orland vapuru ile külliyyetli miktarda maden kömürü gelmiştir.

Kömürden öldü

Beyoğlunda Siraserviler civarında bir apartmanda kaloriferlik yapan Mehmed adında biri evvelki akşam kalorifer ocağını yakarken kömürden zehirlenmiş ve tedavi için kaldırıldığı Beyoğlu hastanesinde ölmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayenede Mehmedin kömür çarpmasından öldüğü tesbit edilerek cesedin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Emniyeti sülîstimal mi?

Maznun hakkında gayri mevkuf olarak tahkikata devam edilecek

Teoforos adında biri hakkında emniyeti sülîstimal suçundan dolayı müddeiumumilik tahkikata başlanmıştır. Yapılan iddiaya nazaran vaka şöyle olmuştur: Teoforos bundan bir müddet evvel ölen Yani adında birinin hâlen Atınada bulunan varislerine aid İstanbuldaki emlakını satmak üzere kendilerinden vekâletname almıştır.

Teoforos Adada bulunan sekiz bin liralık emlakı satmış, fakat parasını Atınaya göndermemiştir. Bunun üzerine Yanının varisleri de Teoforos aleyhine emniyeti sülîstimal davası itikame etmişlerdir.

Evrak müddeiumumillğe gelmiş. Teoforos hakkında tahkikata girilmiştir.

Maznun Teoforos müddeiumumillikte verdiği ifadede:

— Varislerden vekâletnamem vardır. Satılan emlakın parasını göndermediğim doğrudur. Çünkü, aramızdaki mukavele mucibince ben buradaki emlakın hepsini sattıktan sonra parayı onlara gönderecektim. Daha satılmamış emlak vardır. Diğer taraftan Yanının bana borcu vardı. Ben emlakın hepsini sattıktan sonra kendi alacağımı ayırıp paranın mütebakisini gönderecektim.

Demistir. Maznun hakkında gayri mevkuf olarak tahkikatın devamına karar verilmiştir.

Muallimlerin mesai programı hazırlanıyor

Maarif müdürlüğü, muallimlerin bu seneki mesaisine dair bir program hazırlanmaya başlamıştır. Bu seneki mesai programında bilhassa bir yenilik yapılacaktır: Tarihi vakaların tarihini tesbit etmek için gerek muallimler, gerek talebe büyük bir müşkülata uğramaktadırlar. Şimdi yapılacak bir kursta muhtelif vakaların tarihini sıhatle tesbit edecek usuller gösterilecektir. Bu metod, bilhassa tarih tedrisatında büyük bir fayda temin edecektir.

Aldığı eşyayı sahihsiz zannetmiş

Beyazıt civarında Hasanpaşa hanında bir kundura levazımı deposunun pencere camını kırarak içeriden muhtelif zamanlarda birçok eşya çalmaktan maznun Hasan adında biri dün adliye'ye teslim edilmiştir.

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen Hasan ifadesinde:

— Ben bu eşyayı çalmadım. Hana girip çıktıkça merdivende her gün paketler buluyordum. Sahipsiz zannederek bunları alıp satıyordum.

Diyecek suçunu teville kalkışmıştır. Hasan tevkif edilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

İşin içinden çık bakalım!..

Birdenbire toplar patladı, tayyaranlar homurdandı, ortalık birbirini karıştı. Avrupanın bir kenarında kavgöveyi götürdü, bir ay içinde kavgö bir devlet haritadan silinip kalktı. Dünyanın dört bucağında teli, tels muhabere vasıtaları geceli gündüzlü çalışarak muharebenin bütün saf hatını mütemadiyen etrafa yaydı.

İlk haftalarda zihinleri tirmalya kalbleri sızlatan bu facia havadidrine karşı yavaş yavaş bir alışkınpayda olmağa başladı. Aynı ay saatlerde çıkan günlük gazeteleri iri harfli başlıkları daima yeni bir haber veriyor, harp hareketi büyü bir alışkınlıkla takip ediliyordu.

Nihayet, o gürültüler, patırdılar ani bir fırtına gibi Polonya topraklarını kasıp kavurduktan sonra yavaş yavaş sükûnet buldu.

Derken, fırtına şarktan garbe geç Avrupanın batısında da harp fırtınasının ışıkları vızlamağa başladı. Fakat bu defa işin şekli değişti. Harp fırtınası dallana budaklana Avrupa kıtasının yukarısına, aşağısına doğuda yayılma hareketleri gösterdi. V. saha genişledikçe fırtınanın kudre kırıldı. Top sesleri, kurşun vızıltıları kesildi. Pencereden pencereye komşu kavgası yapıp gibi Avrupada bir ağ muharebesi aldı yürüdü. Evvelce, Polonya cephesinde bir şehir üzerinde günlerce yeni yeni harp sahnelerini heyecanlı havadislerini okurken şimdi her havadiste bir sürü isimler geçiyor, fakat harbin sadece kokusu duyuluyor. Saha o kadar genişledi, harp reketsiz harp havadislerine karışan isimler o kadar çoğaldı ki, Avrupanın siyasi gidişatını, harp vaziyetini kavramaya hemen hemen imkân kalmadı.

Geçen gün gazete meraklısı dostum yana yakıla şikâyet ediyordu:

— Azizim, kafam o kadar karışmış ki, gazetelerde dünya havadislerini okurken âdetâ sinirleniyorum. B. zamanlar Çin - Japon harbinin hararetili devirlerinde havadisleri takil kalkıştım. Günden güne cıvıdıkça cıvıdık. «General Çankıngçung, Japon kuvvetlerine karşı Fangfangın cenbunda taarruza geçmiş, Takatuhini kumandası altındaki Japon kuvvetleri Siyenkmıyeng şehrinin şimalini çekilmişler. Anking üzerinde y. niden taarruz hareketleri başlamış. Tunggeng istirdad edilmiş...». Gel de çık bakalım işin içinden. Bugünkü Avrupa havadisleri de aynı şekile karışıkça karışıyor. İlk zamanlarda ortada bir Polonya vardı. Şimdi b. kargaşalıktır gidiyor. Allah aşkına gazeteye bak: «Estonya kati kararını yarın verecek. Letonya son cevabını hazırlıyor. Litvanya tedbir alıyor. Finlandiya müzakerelere hazırlanmış bildiriyor. Almanya hav. taarruzuna hazırlanıyor. Belçika, b. taraflarının ihlâlini istemiyor. Romanya, hududunu tahkim ediyor. İngiltere yeni ihtarlarda bulundu. Amerika ambargoyu kaldırdı. Mussolini ile Metaksas arasındaki müzakereler. İspanya yeni ticaret muahedeleri aktediyor. Macaristan son arzularını bildirdi.»

İşte, bir gazetenin, dünya havadislerine dair serlâvhaları. Bu isimler her gün biraz daha çoğalıyor. Hayd bunları aklında tut da dünya havadislerini takip et bakalım...

Hiddetle gazeteyi elinden fırlata dostuma cevap veremedim.

Cemal Refik

Gümrükte ikinci bir imtihan yapılacaktır

İstanbul gümrükler baş müdürlüğü kârosunda çalışmak üzere lise mezunları arasında imtihan açılmıştı. İmtihan evrakı, Vekâlete gönderilerek tedkik edilmiştir. Vekâlet, kazananlara tebligat yaptırmakla. Bundan başka teşrinisani 20 sinde İstanbul gümrükler baş müdürlüğünde yeni bir imtihan daha yapılacaktır. Bu seferki imtihana üniversite emsali yüksek mektep mezunları katılacaktır. İmtihan sualleri, Vekâlete kapalı zarf içinde gönderilecektir. İmtihan kazananlar, barem kanunı mucbince aslı maaş nisbeti 20, 25 liralık memuriyetlere tayin edileceklerdir. Şu kadar ki halen kadroda böyle bir münhi memuriyet yoktur. Kazananlar, memuriyet ihlâl ettikçe birer birer tayin edileceklerdir.

Millî Şefin son nutkunun hariçteki akisleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tine ve imkânlarına göre muhtelif tedbirleri istilzam etmekte olması pek tabii bir şeydir ve bu noktai nazara Londra ve Paris'te tamamen iştirak edilmektedir.

Diğer taraftan, üç devlet arasındaki teşriki mesainin, bunlardan her birinin diğer devletlerle olan dostane ve normal münasebetlerine zarar verecek mahiyette olmadığına şüphe yoktur. Bu münasebetlerden biri - ki şüphesiz bu anda en mühimmidir - Türk - Sovyet münasebetleridir ve Fransa ile İngiltere, Türkiye'nin Sovyet Rusya ile mevcut ve iki memleket için istifadeli olan dostluk münasebetlerinin idamesi hususundaki endişesini tamamen teslim ve takdir etmektedirler.

Bu dostluk sağlam temellere dayanıyor ve Türkiye Reiscümhuru, Türk hükümetinin Moskova'da Türk - Sovyet münasebetlerinde yeni ve mesud bir merhale teşkil edebilecek bir anlaşmaya varmak için son haftalar zarfında hiçbir gayretten çekinmemiş olduğunu bilhassa hatırlatmaktadır. Muvfakiyet bir an için pek yakın gibi görünmüştü. Bu muvafakiyet elde edilememişse de, müzakereler iki memleketin anlaşma arzu ve azmini bozmamıştır ki, esas nokta buradadır.

Bu talikin mühim sebepleri, Molotof'un nutkunda aydınlatılmıştır.

B. Molotof diyor ki: Sovyetler Birliğinin bidayetkeki

maksadı Türkiye ile Karadeniz ve Boğazlara münhasır bir müzaheret pakı idi. Fakat Sovyetler Birliği, Almanya'ya karşı olan dostluk politikası mucibince, Türkiye Karadeniz devletleri müstesna olmak üzere Boğazların bütün devletlerin harp gemilerine kapatılmasını teklif etmiştir.

Bu suretle - zira bizzat Molotof bu hususta mutabıktır - münakaşa götürmez bir surette anlaşılıyor ki, Türkiye Başvekilin son nutkunda Moskova'daki müzakerelerin bu defa neticesizliğinin, Saracoğlu - Molotof arasındaki görüşmeler esnasında Türk - Sovyet münasebetlerinin ananevi çerçevesine yabancı mütealebatın ortaya çıkmasından mütevellid olduğunu ihsas etmekle hata işlemiştir.

Molotof'un, Almanyanın arzusunu tatmin ettikten sonra, vaziyeti Ankara'ya izah edebildiğini zannetmeğe imkân vardır. Her halde, iki memleket arasındaki müzakereler hakkında Molotof'un kullandığı lisanın ismet İnönü'nünkünden esası bir surette farklı olmamasına ve Molotof'un «Türkiye ile fikir teatisinin karşılıklı noktai nazarların aydınlanmasına geniş bir surette hizmet etmiş olmasından» dolayı fevkalâde memnuniyet göstermiş olmasına bakılırsa, Sovyet Hariciye Komiserinin, Türkiye'nin azımlı hatı hareketinden dolayı fazla muğber olmadığı aşağı yukarı muhakkak gibidir.

Sovyetler, Finlândiyanın tekliflerine cevap vermedi

(Baştarafı 1 nci sahifede)

Helsinki 4 (A.A.) — Günün hadiseleri dolayısıyla hükümet radyoda bir beyanname neşrederek halkı sükûnete ve disipline davet etmiştir.

Sulh zamanında olduğu gibi harp zamanında da alınacak pasif koruma tedbirleri halka hatırlanmakta, ve şehirlerde kalanlara gruplar halinde birleşmeleri ve her ihtimale karşı yiyecek ve giyecek tedarik etmeleri tavsiye olunmaktadır.

Kopenhag 4 (A.A.) — «Politiken» gazetesinin Helsinki muhbirinin bildirdiğine göre, sabahın saat 3,30 una kadar Moskova hükümeti, Finlândiyanın tekliflerine karşı henüz cevabını bildirmemiştir.

Dün gece Kremlin sarayından Pasakivi telefonla aranarak ehemmiyetleri ikinci derecede olan bazı noktalar hakkında tafsilât verilmesi istenmiştir.

Pasakiviye telefona edildiği esnada Kremlinde bir kabine meclisi akdedilmiş bulunuyordu.

Muhbir, resmi Fin mahfillerinde asabiyet ve bedbinlik gösterildiğini ilâve etmektedir.

Londra 4 — Finlandiya Hariciye Nazırı B. Erko gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Finlandiya murahhasları, evvelki gün B. Molotofla yaptıkları mülakat, mukabil tekliflerimizi kendisine bildirmişlerdir. Sovyetlerin cevabına bekliyoruz. Murahhaslarımız, talimat sahibi oldukları cihetle kendilerine yeni talimat göndermeğe lüzum yoktur. Sovyet taleplerinden üçte ikisini prensip itibarıyla ve tadilatla kabule hazırız. Diğer talepler için metin davranacağız. Müzakerenin devamı, Sovyet Rusyanın elindedir.

Finlandiya, Sovyetler Birliğiyle dostane ve dürüst münasebetler idame arzusundadır. Finlandiyanın vaziyeti, bugünkü güçlükler karşısında naziktir. Fakat Finlandiya, Sovyetler Birliğine karşı hüsnüniyetini göstermek bahsında mümkün olan bütün burhanları vermiştir.»

Sovyet donanma kumandanının nutku

Moskova 4 (A.A.) — (Havas:) Donanma kumandanı Mologin bugün radyoda söylediği bir nutukta demiştir ki:

«Baltık Kızıl filosu her ihtimale karşı hazır bulunuyor. Hükümet emir verir vermez, Sovyet Rusyanın düşmanlarına karşı her nereden gelirse gelsin harbe atılacaktır.»

City of Flint Amerikalılara nasıl teslim edildi?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bildirerek karaya çıkarmak üzere Haugesund limanına girmesine müsaade edilmesini talep etmiştir. Bunun üzerine Norveçli bir doktor gemiye giderek hasta olduğu iddia edilen tayfayı muayene etmiş, fakat hastalığını, vapurun limana girmesini icab ettirecek bir mahiyette görmiyerek Alman kaptanın limana girmek hususundaki müsaade talebi kabul edilmemiştir. Buna rağmen Alman kaptan, City of Flint'i limana sokmuş, bunun üzerine Norveç hükümeti de Bitaraflık kanunlarına riayet eden Amerikan vapuruna vaziyet etmiş olan Alman mürettebatı nezaret altına almış, vapuru da Amerikan tayfalarına teslim ederek serbes bırakmıştır.

Oslo 4 (A.A.) — Norveç amirallık dairesi aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

3 ikinciteşirini 4 kinciteşirine bağlayan gece geç vakit, Amerikan City of Flint vapuru, Tromsø'den itibaren sahili takip ederek Norveç kara sularından istifade müsaadesini almıştır. City of Flint, yanında 10 Norveç harp gemisi olduğu halde, cuma günü öğleden sonra Haugesund'a gelmiş ve müsaadesiz demirlemiştir. Geminin Norveç limanını ziyaret için makul bir sebep mevcut değildir. Norveç makamları, bunun üzerine, geminin serbes bırakılmasına ve gemiyi müsadere etmiş olan Alman mürettebatının mevkuftutulmasına karar vermiştir.

Almanya protesto etti
Berlin 4 — Alman hükümeti Oslo'daki maslahatgüzârını City of Flint vapurunun Amerikalılara iadesini ve içindeki Alman tayfalarının nezaret altına alınmasını, Norveç hükümeti nezdinde protesto etmek için talimat vermiştir.

Londra 4 (A.A.) — «City of Flint» vapurunun çarşamba günü Glasgow'a gelmesi beklenmektedir.

Oslo 4 (A.A.) — Amerikan City of Flint vapuru bugün şimal istikametinde Hengesunddan hareket etmiştir.

Arabanın oku otomobilin camlarını kırdı

Şoför Mehmedin idaresindeki taksi, içinde Jak isiminde bir müşterisiyle beraber Sirkeci'de Ankara caddesinden geçerken ansızın önüne çıkan Ahmedin idaresindeki yük arabasının oku otomobilin camlarına isabet ederek parçalamış, ve kırılan cam parçalarıyla de müşterisi Jak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Polis, arabacıyı yakalayıp hakkında tahkikata başlamıştır.

Mareşal Göring Romaya niçin gidecek ?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgaristan üzerinde de tazyik yapılmaktadır. Rusya ile Bulgaristan arasında yapılmakta olan hava münakalâtı müzakereleri daha şimdiden Karadeniz sahillerinde bir «sivil» hava tistünün tesisini derpiş etmektedir. Belki de yakında öğrenilecektir ki, Rusya meselâ Odesayı bir tarazuza karşı müdafaa için şiddetli tedbirler almak ihtiyacını hassedecek ve buna hakkı olacaktır.

Almanya, Balkan devletleriyle mütefikler arasında mukavemetle mani olmak bakımından Rusyanın bu siyasetini tesvip etmektedir.

Diğer büyük bitaraf devletlerden Amerikayı Rusya ve Almanya ümitsiz telâkki ediyorlar. Fakat bütün gayret ve dikkatlerini Japonyaya çevirmişlerdir. Almanya uzak Şarkta İngiltereye karşı müsterek bir harp yapmak üzere Rusyayı Japonya ile barışa davet etmektedir. Bunun için de Rusyanın Çini Japonyaya karşı sebpsiz olarak taarruz etmiş olmağa ittiham etmesi kâfidir. Rusyanın bunun yapması da pek muhtemeldir. Ancak şüpheli olan bir cihet varsa o da, Japonyanın Almanya tarafından yapıldığı gibi, Rusyaya tavizlerde bulunmağa muvafakat göstereceğidir.

Berlin 4 (A.A.) — Resmi mahfelde Göringin yakında Romaya ziyaret edeceğine dair malûmat mevcut değildir.

TAKSİM HARP!

Sineması

CHARLES BOYER - ANNABELLA

TÜRKÇE

Görülmemiş muvaffakiyetle devam ediyor

Ayrıca: Yeni Ekler Jurnal bugün saat 11 ve 1 de ucuz halk seansları

Amerikada ambargonun kaldırılması katîleşti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Müteakiben proje, meclisi mebusana sevk edilmiş ve bu meclis tarafından da kabul edilmiştir. Proje bugün öğle vakti (Türkiye saatle yedide) B. Roosevelt tarafından tasdik edilecektir. Ayan ve mebusan meclisleri tarafından kabul edilen nihai metinde şu üç taddil yapılmıştır:

1 — Bitaraf gemileri, Büyük Okyanus ve Hind Okyanusu sahilleri 35 derece şimal arzının altında bulunan Amerika kıtasına silâh ve cephaneye müstesna olmak üzere her türlü esya taşımalarına şimdiki kanunda müsaade edilmektedir. Bu esya, Amerikadan sevk edilmeden evvel tasarruf senedlerinin alıcı namına tanzimine lüzum görülmektedir.

2 — Amerikan kablo ve telefon kumpanyalarının muharib memleketlerle hesabı cari usulünü ibka etmelerine yeni kanunda müsaade edilmektedir.

3 — Bitaraflık kanunu, Reiscümhur tarafından imza edildiği tarihten itibaren Amerikan gemilerinin tasarruf senedleri bir ecnebi namına tanzim edilmeyen esyayı nakletmelerine kanun müsaade etmemektedir.

B. Roosevelt, nihai metnin ayan ve mebusan meclisleri tarafından kabul edilmesinden memnuniyetini beyan etmiştir. B. Roosevelt eski bitaraflık kanununu meriyetten kaldıran ve Avrupa kıtasında harp mintakalarını tayin eden beyannameleri neşretmeğe hazırlanıyor.

B. Rooseveltin pazar günü Hyde Parka müteveccihen hareket etmeden evvel bu beyannameleri imzalayacağı tahmin edilmektedir. Bu hususta Hariciye Nazırı ve müsteşarı ile görüşmüştür.

Fransız gazetelerinin sevinci
Paris 4 — Gazeteler, Amerikada silâh ve mühimmat ambargosunun kaldırılması kararile meşgul olmaktadır.

«Jour» diyor ki:

«Amerika parlamentosunun fevkalâde toplantısı demokratik hakkının ve düşüncesinin parlak bir zaferle kapanmıştır. Amerikan milleti siyasi bitaraflığını mane-

vi tesanüde mâni olamayacağını bitaraf- lı dostluk ve sempatisinin umumi sahada tecelli edebileceğini göstermiştir.

«Oeuvre» şöyle diyor: «Amerika Reiscümhuru vatandaşlarını bize yardıma değil istibdadı karşı koymağa davet etmemiştir, o istibdat ki vaktile ced- lerinin Avrupadan gitmesine sebep olmuştur. Hiç şüpheli yok ki netice itibarıyla bize temin edeceği maddi yardım azımdır. Fakat Rooseveltin muvafakiyetinin manevi mâ- nası daha azımdır.»

Petit Parisien şöyle diyor: «Roosevelt, Amerikan milletinin bitaraf- lık arzusu ile medeniyet âleminin müste- rek nimeti olan adalet ve hürriyeti müda- faa eden milletlere beslediği sempatiyi tel- lif imkânını bulmuştur.

Londra 4 — Gazeteler başmakale- lerinde Amerikada silâh ambargosu- nun kaldırılmasını birinci derecede mühim bir hadise olarak karşıyorlar.

Gazeteler aynı zamanda şu noktada ısrar ediyorlar ki, Amerika her şeyden evvel muharebe haricinde kalmak az- mindedir ve ambargonun kaldırılma- sının harici Amerika siyasetinde bir değişikliğe başlangıç olacağını zannet- mek büyük bir hata olur.

TIYATROLAR

HALK OPERERTİ - Bugün matine 16 da gece 21 de - **SEVDA OTELİ**

Şehzadebaşı **TURAN** Tiyatrosu - Sanatkar Nasid ve arkadaşları - Okuyucu Semiha - **LEZAİZİ AŞK** - Komedi - Sinemada üç filim birden **ASKA TAPAN KADIN** ve **ES- RARENGİZ SÜVARI** ve **CANAVARLAR**

Rasid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek - Bu gece - Edirne'de - Yarın akşam Üsküdar'da - **NUR BABA** - Salı akşamı Kadıköyünde **BEŞTE GELEN**

ŞEHİR TIYATROSU Tepebaşı Dram kısmı Gündüz saat 15,30 da Gece saat 20,30 da **AZRAİL TATİL YAPIYOR** İstiklâl cad. Komedi kısmı Gündüz saat 15,30 da matine ve Gece saat 20,30 da **HINDISTAN CEVİZİ**

SEVİŞTİĞİMİZ GÜNLER

JEANETTE NELSON

MacDONALD * EDDY

Pek yakında **MELEK** sinemasında

Memleketimizde hiç bir filmin kazanmadığı muvaffakiyeti kazanan, hiç bir filmin görmediği muvaffakiyeti gören büyük Türk filmi

ALLAHIN CENNETİ

yalnız **iPEK** sinemasında devam ediyor

İlâve olarak: Ankarada Cümhuriyet Bayramı

Bugün seanslar saat 11,15 - 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da (Dikkat: 11,15 matinesi tenzilatlıdır.)

Sinema dünyasının son mucizesi

Vatan Kurtaran Arslan

ERROL FLYNN - OLİVİA de HAVILLAND

Romeo Juliette'in aşkıdan daha içli Keşif alayının azametinden daha kudretli Ben Hur'un ihtişamından daha lüks

Amerikanın milyon kalesi San'atın zafer abidesi **BU PERŞEMBE AKŞAMI**

LALE SINEMASINDA

DÜNYANIN KADIN NAPOLYONU

MARİ ANTOINETTE

Cihan tarihini sarsmış olan bütün maceralarıyla dünyanın milyonlarca insanlarını hayran etmiş olan 1939 un en Büyük filimlerinde

ALEMDAR ve **MİLLÎ** sinemalarında başladı

Görünüz

Mümessilleri: **NORMA SHEARER** ve **TYRONE POWER**

2 devre birden, türkçe sözlü

«Alemdar» da: Pazar matinelere: 11 - 13,5 - 16 - 18,5 gece: 21 de «Millî»de: Pazar matinelere: 10 - 12,30 - 15 - 17,5 gece: 20,15 de

Bir avanağın günlük hayatı

Tramvayla Taksime gidiyordum. Oturulacak yerlerin en arkasında, iki kişilik boş yerde, ayakta idim. Eminönünde yanıma bir genç geldi, yağmurdan sırsıklam olmuştu. Halbuki ancak uzun müddet meydana do-
laşanları ıslatabilecek kadar hafif bir yağmur yağıyordu. Biletçi geldiği zaman ıslak genç, Harbiyeye bilet kestirdi.

Karaköyde tramvaya bir genç kız bindi. O da tramvayın arkasında, bir ki-
şiyi mahsus ayakta durulacak yere geçti. Biletçiden Taksime bilet istedi.

Elinde çantası ile belki de işinden dönen bu eli yüzü düzgün kızın tramvaya
binmesiyle yanımdaki ıslak genç canlandı. Durduğu yerden çıkıp kızın karşısı-
na geçti. İsrarla yüzüne bakmaya başladı. Tramvayın her sarsıntısında, mü-
balağah hareketlerle, kızın üzerine yıkılıyor, yüzünde sevimli olma gayret
eden bir tebessümle, biçarenin gözünün içine girmeğe çalışıyordu.

Derken kızın önündeki sırada oturan İhtiyar Bankalarda indi. ıslak genç
hemen o yeri kapıp oturdu. İki dakika sonra kalkarak bu yeri genç kıza takdim
etmek istedi. Kız nezaketle reddedince bu sefer kendisi de oturmadı. Gene is-
rarlı bakışlar...

Kız sıkılıyor, bu göz tazyikinden kurtulmak için mütemadiyen dışarı baki-
yor, elindeki çantasını sinirli sinirli didikliyor ve bütün tramvay halkı, dünya-
dan bihaber ıslak gencin bu izac hareketini gülercek seyrediyordu.

Nihayet Taksime geldik. Kız kendisini zor dışarı attı. Arkasından ıslak
genç, cebinde Harbiyeye kesilmiş bileti olmasına rağmen kızın arkasından in-
di. Ben de indim. Kız hemen orada kendisini bekleyen bir ahbabile selâmlaştı,
koluna girdi, hızlı hızlı yürüdüler.

Bu vaziyet karşısında projeleri altüst olan ıslak genç hemen tramvayı ara-
dı; fakat çoktan kalkmıştı. Belki yetişir ümidile tramvayın arkasından bir müd-
det koştı, yetişemeyince elleri cebinde olduğu halde, sicim gibi yağın yağmur
altında, Harbiyeye yollandı.

İşte bir avanağın günlük hayatı! Şüphesiz daha evvel de bu yüzden ıslan-
mış, sıçana dönmüştü.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Çölde yağmur mintakası

Sahrayıkebirin şarkında Libya çölü na-
mıle maruf seyyar kum sahasında yarım
asır evveline kadar hiç bir hayat eseri bu-
lunmadığı ve buralara bir damla yağmur
yağmadığı zannediliyordu. 1874 senesinde
şarklı Sahrayıkebirde seyahat yapan Rohlf
ilk defa bu büyük kum Okyanusunda bir
yağmur mintakası bulunduğunu keşfetmiş-
ti. Bu keşiften sonra münhasıran kumdan
ve taştan ibaret olan bu sahada daima
mezbul yağmur yağın bir mintaka olduğu-
nu Mısırlı prens Kemaleddin 1924 senesi-
ni yaptığı seyahatte bir daha tesbit etmiş-
tir. Son defa bu yağmur mintakasını bu-
lan Macar kâşiflerinden kont Almasy ol-
muştur.

Macar âlimi Sarayıkebirin şarkında yap-
tığı keşif ve tedkikleri neticesini neşret-
miştir. Almasy bu seyahatte yanına ekvile
Mısırlı prene refakat eden Mahmud ve Ka-
miri isminde iki Mısırlı çöl seyyahını almış-
tır.

Bunların yardımı ile Macar âlimi Saha-

yaıkebirin rüzgâr esnasında daima mütehar-
rik olan kum tepelerinin arasında eham-
ları ihtiva eden mamur ve lâkin metruk
bir mintaka bulmuştur. Mintakaya girdik-
leri zaman birdenbire iri taneli ve sürüm-
lü yağmur ile karşılaşmışlardır. Almasy
etrafı araştırmış ve yarım asır evvel bura-
lara gelen kâşif Rohlf'un ağzını kırmızı
mumla mühürlemiş olduğu bir şeyi bul-
muştur.

Şişede yağmur mintakasını tarif eden bir
mektup bulunduğu zannediliyor. Macar âli-
mi bu şeyi şimdilik açmamıştır. Sahrayı-
kebirin şarkındaki ilmi tedkikleri himaye
eden Mısır kralına bu şeyi takdim ede-
ğinden muhteviyatı ancak o zaman Kahi-
rede malum olacaktır. İri taneli yağmur
yağdığı zaman kızgın güneşten yanmış olan
kumlar üzerinde âdetâ bir orkestra gibi
muntazam bir ahenk yapmaktadır.

Sahrayıkebirin hiç bir tarafında görül-
meyen bu harikulade sahanın mevkil şim-
di tamamilen tesbit edilmiş bulunuyor.

Almanyada büyük bir kanal açıldı

Avrupada harp, büyük nafia işlerinin
devamına mâni olmamaktadır. Almanyaya
nın garpte Ruhr kömür sanayi havzasının
şarkta bir münasıl bulunan yukarı Siliz-
ya kömür ve sanayi havzası asıl Almanyaya
bir su yolu ile bağlanmadığından bu havza-
dan lâzıkle istifade edilemiyordu. Çünkü
Yukarı Silizya kömürleri ve sanayi eyası
demiryolu vagonlarıyla Oder nehri sahilin-
deki Coselhofen limanına nakledildikten

sonra burada mavnalara aktarma ediliş
Almanyanın muhtelif yerlerine mavnalarla
nakledilmekte idi.

Bunun için 1933 senesinde Oder nehri ile
Yukarı Silizyanın merkezi Gleivitz şehri
arasında bir büyük kanal hafırına başlan-
mıştı. Kanal ancak şimdi bitmiştir. 750 ton-
luk mavnalar işlemeğe başlamıştır. Şim-
di Yukarı Silizyayı Tunaya bağlamak için
ikinci bir kanal yapılıyor.

Bir Alman senede 175 kilo patates yiyor

Almanyada son senenin patates mahsulü
elli milyon tona balığ olmuştur. Patates
zerolunan saha dahi iki milyon dokuz yüz
bin hektardır. Bu miktarda patatesten yemek

pişirmek için kullanan miktarı 13 milyon
ton olduğuna nazaran her Alman vasatı
senede 175 kilo yemiş oluyor.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Seyyah Magellan

Seyyah Magellan

Çanakalede, İtal-
yan bandıralı Kapo-
pino vapurunu batı-
ran ve muhakemesi
cerceyan ettiği için
iki senedir Halicte
duran İspanyolların
Magellan isimli va-
purunu teslim almak
üzere bir heyet geldi
Bu münasebetle va-
pura ismini veren
büyük seyyah Fern-
nand de Magellan'dan bahsedelim:

1470 de doğup 1521 de ölen Magel-
lan (Macellan) Portekizli meşhur seyyah
ve gemicidir. Asil bir aileye mensup olup
çocukken gemiciliğe heves etmiş ve Portekiz
filosofa gönüllü yazılarak Hindistana
sefer etmişti.

Afrika'da, Fasta Portekizliler hesabına
çalıştı. Fakat 1512 de Portekiz kralı ile ara-
sı bozulduğundan İspanya hizmetine geçti.

Magellan Amerikanın cenubundan dola-
şarak Asyanın şark sahillerine gidebilece-
ğini tahmin ediyordu. Molük adalarına
bu yoldan, yani garpten ulaşılırsa baha-
ratile meşhur olan bu adaları İspanyaya
temin edilebilecekti. İspanya kralı bu tek-
lifi kabul etti. Magellan beş gemi ile İ-
spanyadan hareket etti. Brezilya sahil-
lerinden cenuba doğru indi. Yolda çok sık
kıntı çektiklerinden gemiciler birkaç defa
İspanya ettiler. Magellan bunları zorla ya-
tırdı.

İspanyoların elebaşlarını Patagonya sa-
hilleri bıraktı. Nihayet bugün kendi
ismini taşıyan boğazı keşfetti. Oradan Bük-
yük Okyanusa geçti. Magellan üç ay yir-
mi gün süren bir yolculuktan sonra
16 mart 1521 de Filipin adalarına varmış
bulunuyordu.

Orada Zebn adasının kralına ve halkı-
na katolikliği ve İspanya kralı tabiyeti-
ni kabul ettirdi. Onlarla beraber komşu
kabilelerden birle çarpışırken öldürüldü.
Bu suretle kâşif maksadına varmış, fakat
memleketine dönememiş ve büyük keşfin-
den istifade edememiştir.

Magellan'ın beş gemisinden dördü muh-
telif zamanlarda batmış ve yanmıştır. Yal-
nız Vittoria adlı gemi ile Magellan'ın
adamlarından Sébastien del Cabo seya-
hatte sağ kalanlarla beraber İspanyaya
dönüldü. Bu keşif seyahati üç sene 14
gün sürmüş, dünya etrafında yapılan bu
ilk deniz yolculuğu hakkında birçok eser-
ler yazılmıştır.

113 tulumba yaptırılıyor

Pasif koruma teşkilâtında kullanılmak
üzere mahalle tulumbaları alınması ka-
rarlaştırılmıştır. Vilâyet şimdilik 113 par-
çadan ibaret olan bu tulumbaların imal-
ini bir müteahhide ihale etmiştir. Bu tu-
lumbalar el tazyikle ve tekerlekler üze-
rinde hareket edecek tertibatlı halz ola-
caklardır. Tulumbalar bir yerli müesses-
de imal edilecektir.

BERLITZ

294 İstiklâl caddesi

Akşam Lisan kurları

Fransızca - İngilizce - Almanca

Haftada üç ders

Ayda 4 lira

Tahtelbahirlerde hayat

Denizaltılar nasıl seyredeler, hücumu nasıl hazırlanırlar?

Geçen hafta 60 cesetle sağlam olarak bulunan Alman tahtelbahirinin esrarı

Almanlar, son
günlerde tahtelba-
hir harbini şiddet-
lendirmişlerdir. İn-
giliz bahriye mü-
tehassıslarından
biri, tahtelbahir-
lerin içinde mü-
rettebatın sürdü-
ğü hayat ve ticar-
ret gemilerine hü-
cum ederken ve
torpil atraken gir-
dikleri tehlike hak-
kında şayanı dik-
kat bir makale
yazmıştır.

Tahtelbahircilik
hakkında okuyucularımıza bir fikir
vermek için bu
makalenin meraklı ve mühim ta-
raflarını naklediyoruz:

Deniz altında se-
rederken bir tahtelbahirin âzâmî
sürati 8 mili geçe-

mez. Fakat denizaltılar, pek nadir
haller müstesna olmak üzere birçok
sebeplerden dolayı bu süratle de
seyretmezler. Deniz altında fazla sür-
atle seyretmek, bataryaları tüketir,
periskopla etrafın iyice tarassud edil-
mesini güçleştirir. Zira suyun hücu-
mu, periskop üzerinde bir takım aksis-
ler yapar. Fazla olarak tahtelbahirin
deniz altında iken sürati, iki milden
fazla olursa periskopu deniz sathın-
da köpük bırakır ve mevcudiyetini
düşmana bildirir.

Tahtelbahir harp faaliyetinde iken,
düşmanı aramaz, bilâkis, geçeceğini
tahmin ettiği yolda bekler. Bu iti-
barla denizaltı, nisbi bir seyir kabi-
liyeti bulunan bair mayne benzetile-
bilir.

Hücum için başlıca şart: Denizal-
tının, düşmanın seyir hattı üzerinde
bulunması, münasip bir yer alması,
ve düşmanı kaim zaviye vaziyetinde
beklemesidir. Fakat bu kolay bir iş
değildir. Zira nakliye kafileleri, tor-
pidoların himayesi altındadır. Torpi-
dolar da nakliye kafilisinin etrafında
fırl fırl dönerler. Bu takdirde deniz-
altı kumandanının, âzâmî dikkat
ve basiretle hareket etmesi lâzımdır.

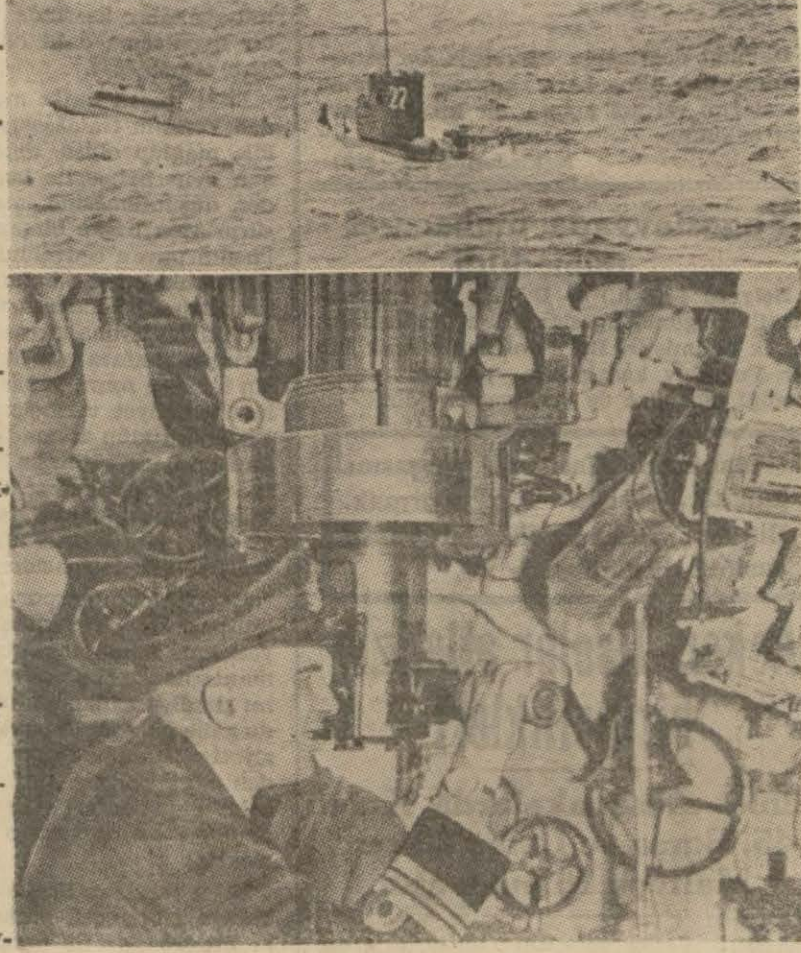
Kumandan, periskopu, denizin sa-
thına uzatıp etrafa seri bir göz gez-
dirdikten sonra derhal aşağıya indirir.
Bu kısa tarassudu müteakip
düşmanın muhtemel harekâtını he-
sap ve tahmin ederek hareket etmesi
lâzımdır. Denizaltıda, yukarıda olup
biten şeyleri bilen yegâne adam, ku-
mandandır. Kendisi aynı zamanda
iyi bir aktör olmak lâzımdır. Zira
periskopla etrafa baktıkça, mürette-
bat yüzünün takallüslarından ve iş-
mi yazılarından haricte neler cereyan
ettiğini anlamaya çalışırlar.

Eğer çehresi yeis ve asabiyet ifade
ederse mürettebatın bundan mü-
teessir olarak feci bir hataya düşme-
si ihtimali vardır.

Kumandan:

— Periskopu indiriniz! Kırk ka-
dem aşağıya. Yarım süratle ilerle! Em-
rini verdiği zaman denizaltı tayfa-
ları bunun ne mâna ifade ettiğini
derhal anlarlar. Denizaltı, düşman
torpidolarının barajı altından geç-
cek. Pervanelerinin keskin kenarları,
yakınlarındadır. Tayfalar, yerlerin-
de, sessiz duruyorlar. Biraz sonra
düşman gemilerinin pervane sesleri-
ni üzerlerinde duyacaklar. Kumandan,
dalma müş'irelerinden gözlerini
ayırarak:

— Bu derinliği muhafaza ediniz
emrini verince, tayfalar üzerlerinden
geçen düşman gemisinin denizaltıyı,

Yukarıda: Bir Alman tahtelbahiri dalarken, aşağıda: Kumandan periskopla etrafı tarassud ediyor

biraz denizin sathına doğru çekmek-
te bulunduğunu anlarlar.

Birkaç dakika sonra kumandanın
üçüncü bir emri etrafı çınlatır:

— İki makine yavaş işlesin, 30 ka-
dem derinlik, sola hafif meyil. Tor-
pidoları hazırlayınız. Ateş!

Torpidolar, endahat edilirken, de-
nizaltı baştanbaşa sarsılır. Son tor-
pido da atılır atılmaz denizaltı ku-
mandanı, alârm işaretini verir.

Denizaltı gemisinde bu alârm işa-
reti üzerine hummalı bir faaliyet
başlar. Bütün mürettebat bilir ki, bir
iki dakika sonra düşman torpidoları,
tahtelbahirin bulunduğunu tahmin
ettikleri yere üşüşecekler, denizin
içinde 20 - 25 metre derinlikte patlı-
yan bombaları savuracaklardır. De-
nizaltı için tehlike müthiştir.

Kumandan alârm işaretile beraber:

— Yüz kadem derinliğe... Emrini
vermeği ihmal etmez. Tahtelbahir,
denizin derinliklerine inerken bulun-
duğu yerden son süratle uzaklaşma-
ğa çabalar. O sırada yukarıda torpi-
doların attıkları bombalar, etrafında
patlamağa başlar. Bombalar patla-
dıkça denizaltı, baştanbaşa sarsılır,
müş'ireler sallanır, geminin içindeki
tabaklar, kadehler düşerek kırılır,
mürettebat da yere düşerek bir ta-
rafları zedelenmemek için etraftaki
demirlere sarılırlar.

Kumandan, geminin vaziyetini an-
lamak için akabinde:

— Vaziyet hakkında rapor veri-
niz... emrini verir.

Denizaltının etrafında bombaların
infilâkı devam eder. Kumandan düş-
manı aldatmağı düşünür:

— Makineleri durdurunuz, emrini
vermekte gecikmez.

Makinelerin durdurulması saye-
sinde düşman, denizaltının izini kay-
bediverecek. Fakat kumandan bu
tedbirle iktifa etmez. Düşmanı iğfal
etmek için bir supayı açarak dışarı-
ya bir miktar mazot bırakır. Mazot,
denizin sathına çıkınca yukarıki düş-
man gemileri denizaltının yaralan-
dığını ve yahut battığını sanacaklar
ve sevinerek takipten vazgeçecekler.
Kumandan, bu hileye başvurmakla
beraber hafif süratle 100 kadem de-
rinlikte seyrine devam eder.

Denizaltı, mazot bırakmak hilesi
sayesinde tehlikeyi, atlatabilirse art-
ık gündüzün denizin sathına bir da-
ha çıkmaz. Denizin sathına çıkmak
için gece karanlığının basmasını
bekler.

Geçenlerde İngilterenin Goodwin
sahillerinde sapsağlam karaya vuran
ve içinden altmış cesed çıkarılan Al-

man denizaltısının feci âkibetinin es-
rarı henüz anlaşılammıştır.

Tuhafı şudur ki, karaya vuran de-
nizaltı içinde mürettebat ve zabitan,
vazifeleri başında ölü olarak bulun-
muşlardır.

Bu münasebetle İngiliz gazeteleri,
geçenki Avrupa harbinde buna ben-
zer bir vaka kaydediyorlar:

1915 senesi mayısında U 13 Alman
denizaltısı, bütün gün devam eden
hummalı bir faaliyetten sonra pek
fazla yorulan mürettebatını dinlen-
dirmek ve kendisini takip eden İn-
giliz torpido muhriplerinin takibatın-
dan kurtulmak için denizin dibine
dalarak oturmuştu.

U 133 denizaltısı yepyeni bir tip-
te idi. Almanlar, bu tipin esrarını
gizli tutuyorlardı. U 13, içinde bulu-
nan oksijen sayesinde diğer tahtel-
bahirlerden pek çok saat fazla deniz
altında kalabiliyordu.

Fakat denizin dibinde insanların
hayatını kurtaran oksijen, bazı de-
falar ölümlerine de sebebiyet vere-
bilir.

Oksijenin içinde vaktile cerrahi
ameliyelerde kullanılan sarhoş edici
gaza benzeyen bazı unsurlar vardır.
Bu gazdan fazla miktarda teneffüs
edilirse insan neşelenir, fakat biraz
sonra yorgunluk hissederek derin bir
uykuya dalar, oksijenle fazla dolmuş
bir yerde uzun müddet kalırsa, "hiç
bir şey hissetmeden uyku içinde iken
ölür.

Anlaşıldığına göre 1915 senesinde
U 13 denizaltısı, büyük bir derinlik-
te hareketsiz kaldığı zaman tayfala-
rından iki kişi nöbetçi kalmışlardır.
Bu nöbetçiler iki saatte bir değiştiril-
leceklerdi.

Nöbetçilerin vazifesi, gayri tabii bir
vaziyet gördükleri gibi alârm işareti-
ni vermek, her yarım saatte bir defa
da tazyikli oksijen şişlerinin tıplarını
açarak bozulmuş havayı değiştiri-
mekti.

Fakat nöbetçi neferler ya fazla
yorgunluktan, yahut da ihmalden
oksijen şişelerinin tıplarını kapat-
mağı unutmuşlardır. U 13 müret-
tebatı derin uykuda iken bu gazdan
boğulup ölmüşlerdi.

U 13 denizaltısından hiç bir ha-
ber alınamadan haftalar, hattâ aylar
geçmiş, Alman amirallığı da bu ge-
miyi, mahvolmuş addederek kadro-
dan silmişti.

Fakat tazyikli havanın kabarcık-
ları, yavaş yavaş denizaltının su dolu
bölmelerine girmişler ve oradaki su-
yu boşaltarak geminin müruru za-
manla denizin sathına çıkmasını te-
min etmişlerdir. U 13 denizaltısı
dalgaların ve rüzgârların tazyikile,
iki ay kadar dalgalarda serseriyane
dolaşmış ve en nihayet İngilterenin
Greyt Yarmut sahillerinde karaya
vurmuştur.

İngiliz sahil bataryaları, denizalti-
yı, dalgaların sevkile sahile yakla-
makta bulunduğunu görünce üze-
rine şiddetli bir topçu ateşi açmış-
lardır. Denizaltının, bu ateşe muka-
bele etmemesi ve denize dalmaması,
sahil topçularının merak ve hayreti-
ni kamçılamaş ve bir İngiliz takip ge-
misine haber verilmiştir.

İngiliz muhribi, denizaltıya yak-
laşmış, geminin sağlam bulunduğunu
görmüştür. Derhal denizaltının
kapakları açılarak içeriye hava veril-
dikten sonra teknenin içine girilmiş-
tir. İngiliz bahriyelileri, denizaltının
mürettebatını dinlenmek için uzan-
mış oldukları hamaklarda ölü bul-
muşlardır. Geminin ortasında bulu-
nan tarassud kamerasında nöbetçi
iki tayfa, hâlâ iskemlelerde oturmuş
bulunuyorlardı. Cesedler, henüz te-
fessüh etmemişti. 1919 senesinde İn-
giliz amirallığı neşrettiği bir raporla
U 13 denizaltısının esrarını ifşa et-
mişti

İşkembeci dükkânıma gittim ve burasını pek eğlenceli buldum.

Ayıplamayın.

İnsanın canı bazen sirkeli ve sarmısaklı işkembe çorbası da isteyebilir. Belki sizin canınız böyle münasebetsiz şeyler istemez amma, arada sırada arsız canlılar zuhur etmezse işkembeciler ne kazanacak? Hem maazallah cümle âlem kibarlaştık da hep birlikte kuşkonmaz yemeğe kalkıştık farzediniz. O zaman milli iktisadımızın halli yamandır.

Neyse efendim, canım işkembe istedi. Dükkâna girdim.

Benimle aynı masaya dışarıklı iki genç oturdu. Onlar da birer kâse yumurtalı çorba getirttiler.

Ufakak tefereği kaşığını doldurup höpürdetti:

— Ooooh!... - dedi. - Ooh...

Öbürü de höpürdetti.

— Ooooh! Ooooh ki ne ooooh!.. Çorba ısıcak emme çok ılezzetli imiş be...

— İyi düşünürdüm de seni buraa ilativirdim!

— Haydi ülen be! Sen nerden ilativirdin? Ben ilativirdim.

— İşkembe çorbası içtirenim diye ben diyivirmedim mi be?

— Sen diyivirdin emme baraları kim virecek ülen?

— Sen vireceksin, heh heh heh...

Gene höpürdetmeğe başladılar.

— Ülen, emme de ılezzetli imiş be...

— İlezzetli ya...

— Birer kâse daha içsek mi idük kû?

— Hani bara?

— Yok ki... Bara olaydı da bir yol birer

kâse deha içeydik dedi idim...

Muhavereye ben de karıştım:

— Hemşehrim! - dedim. - İşkembe çorbası dehet, değil mi?

— Evet efendim!.. Teyzet...

— Siz hep burada mı yemek yersiniz?

— Yok efendim... Hergün ustanın artiklarını yiyiviriz...

Bugün nah bu ağam, bir müşteriden bahşmış da bir yol işkembeciye gidek de işkembe çorbası içek dedik idi hanı...

— Demek ki işkembe çorbasını beğendiniz?.. Birer kâse daha içseniz e...

— Para nerede ki efendim?.. Para çıkışmaz ki...

— Haydi, ben ismarlıyayım da için...

Çıraklar birbirlerine baktılar. Kızardılar. Gözlerini öñlerine eğdiler.

İşkembeciye seslendim:

— Oğlum! Bize üç kâse çorma getir.

İşkembeci söylediğimi yaptı.

Çıraklara sordum:

— Ayrın da içmişiniz?

— Melmekette içmiş idük emme...

Birer bardak da ayrıntı getirttim. Onları da içtiler.

Artık çıkma zamanı gelmişti.

İçlerinden bir tanesi cebinden bir gazete çıkardı. «Okuyacak mı?» diye hayret ettim.

Lâkin gazete esasen eskiydi. Meğer bu kâğıd tomari çırağın cüzdanı imiş. İçinden lirayı çıkardı. «Lirayı» diyorum. Çünkü lira tekti!

Çorba kaşığıyla ayrıntı bardağına vurarak, işkembeciye:

— Ülen gel, barayı al... - dedi.

— Yok! - dedim - Paraları ben vereceğim.

— Doğru efendim... Birer çorba ile birer ayrıntı barasını sen vireceğin. İlk çorbalarını biz virivireceğiz.

— Yok, olmaz! - diye itiraz ettim. - Koyun paranızı cebinize... Bütün paraları ben vereceğim.

Hayret ediyorlardı.

— Siz nerelisiniz? - diye sordum.

— Beçinarli.

— Kimlerdensiniz?

— Hacı Saffetlerden.

Ötekine döndüm:

— Sen?

— Ben de Hacı Saffetlerden.

(İkisi de birbirlerine benziyorlardı.)

— Kardeşsiniz, değil mi? - diye sordum.

— Kardeş efendim.

— Beni tanımadınız mı?

— Tanımadık efendim...

— Ulan, ben sizin amcamız değil miyim?

Şaşkın şaşkın baktılar. Şakaya mı, cıldı mı alacaklarını bilemeyip sırttılar.

— Değilsin! - dediler.

— Nasıl değilim? - dedim. - Ben sizin, uzun zamandır İstanbulda oturan amcamızım...

Babanızla aramız açıldı da onun için İstanbulda olduğumu size söylememiş.

İşkembeciye paraları verdim. Çıraklara bir söz söylemeden dükkândan çıktım.

Köşe başını döndüğüm sırada hâlâ arkamdan sersem sersem bakıyorlardı.

Onlarca iki ihtimal vardı:

Ya sahiden amcalarıydım.

Yahut ta Hızır'dım.

Halbuki doğrusunu isterseniz, bu tanışmadan, ben daha kârlı çıktım. İşkembe paralarını verdim amma, bir hikâye mevzuu buldum.

Nakleden: (Vâ - Nû)

Yugoslavyada muhaceret menedildi

Belgrad 4 (A.A.) — D.N.B.: Bir emirname ile bugün Yugoslavyadan muhaceret yasak edilmiştir. Bu cümleden olarak hiç bir Yugoslav kasasına pasaport verilmediği gibi vize de verilmemektedir.

Mahmûzun ufak bir parçasını kanatlı gençlik için ayırmak. Bundan daha zevkli bir vatan vazifesi düşünülebilir mi.

Askerî liseler atletizm birincilikleri

Dünkü müsabakalarda Kuleli 45, Bursa ve Deniz 20 şer, Maltepe 16 puan aldı

Askerî liseler atletizm birinciliklerine dün Fener stadında başlandı. Kuleli, Maltepe, Bursa, Deniz lisesine mensup 140 atletin girdiği İstanbul atletizm ajansı ve spor eğitmen kursu talebelerinin idare ettiği müsabakalar muvaffakiyetle neticelenmiş ve şu dereceler elde edilmiştir:

100 metre 1. Şerif Deniz lisesi 11.6. 2. Hüseyin Kuleli 11.7. 3. Ali Kuleli 11.9.

800 metre 1. Osman Maltepe, 2. Rahmi Maltepe, 3. Remzi Kuleli.

Cirid 1. Ali Kuleli 47,72. 2. Ekrem Bursa, 3. Hayri Kuleli.

Sırk atlama 1. Fikret Kuleli 3 metre, 2. Mümtaz Bursa, 3. Şerif Deniz lisesi.

4X400 birinci Kuleli, ikinci Bursa, 3. üncü Deniz lisesi. Müsabakalara bugün de devam edilecektir.

Bugün yapılacak maçlar

Taksim stadı:

Beylerbeyi - Kale Saat 12,30

Fenerbahçe - Vefa » 14,30

Şeref stadı:

Alemdar - Şişli » 10,30

Kasımpaşa - Hilâl » 12,30

Beşiktaş-Süleymaniye » 14,30

Fener stadı:

Beykoz - İ. Spor » 12,30

Galatasaray-Topkapı » 14,30

Demirspor liglerden çekildi

Şehrimiz ikinci küme kulüplerinden Demirspor kulübü futbol ajanlığına gönderdiği bir mektupta bazı oyuncularının ılsans muamelesini ikmal edemediği cihetle zayıf kaldığını ve bu yüzden liglere iştirak edemeyeceğini bildirmiştir.

SPOR

Fener - Vefa Beykoz - İ. spor

Bugünkü lig maçlarının neticeleri ne olabilir?

Lig maçlarının altıncı hafta müsabakaları bugün Fener, Taksim ve Şeref stadlarında yapılacaktır. Lig maçlarının başladığı gündenberi birbirini takip eden sürprizler bu müsabakalarda ehemmiyetini gittikçe arttırmaktadır. Bu cihetle her haftaki müsabakalar üzerinde velev ehemmiyetsiz bir karşılaşma dahi olsa dikkate durmak icap etmektedir.

Daha geçen hafta milli küme kulüplerinden Vefanın Galatasaray'a büyük sayı farkıyla mağlup oluşu, diğer taraftan Beykoz'un Fenerbahçe ile beraber kalışı evvelden düşünülmese imkân olıyan birer sürprizden başka birşey değildir. Lig maçlarının puvan cedvelinde bu yüzden büyük değişiklikler vuku bulmakta ve büyük kulüplerimizden bazılarının vaziyeti ciddiye mükül bir pozisyona girmektedir. Eski durumlarını muhafaza etmek için bu kulüplerimizin bundan sonra yapacakları maçlara fazla ehemmiyet vermeleri icap etmektedir. Bugün on kulüp arasında yapılacak maçlardan ikisi hiç şüphesiz haftanın en enteresan karşılaşmalarıdır. Bu maçlardan biri Taksim stadındaki Vefa - Fenerbahçe maçı diğeri Fener stadındaki Beykoz - İstanbulspor karşılaşmasıdır.

Beykoz İstanbulspor maçı bilhassa İstanbulsporlular bakımından büyük ehemmiyeti halz bulunmaktadır. Çünkü genç elemanlardan teşkil edilen İstanbulspor takımını şimdiye kadar beş maç yapmış dördünde galib gelerek 13 puvanla halen ikinci vaziyette bulunmaktadır. Liglerde başta giden dört kulübün milli kümeye alınacağı tabii olduğundan sarı siyahlıların bütün ümidleri bu dört kulüp arasında kalabilmektedir.

Diğer taraftan Beykozlular da her zaman olduğu gibi geçen hafta enerjik bir oyunla Fenerbahçe ile beraber kalmaya muvaffak olarak ihmal edilmeyecek bir kuvvet olduklarını isbat ettiler. Bu maçın çok sıkı geçeceği tabii olduğu cihetle fırsatlardan istifade etmesini bilen takım tarafından kazanılacağından başka bir tahmin yürütmek doğru değildir. Aynı stadda yapılacak Galatasaray - Topkapı maçının normal neticesini Galatasarayın galibiyeti şeklinde gösterebiliriz.

Taksim stadında yapılacak Fenerbahçe - Vefa maçını geçen hafta Galatasaray karşısındaki çok sayılı mağlûbiyete bakarak yeşil beyazlıların katı olarak aleyhinde görmek doğru olmaz. Vefa takımı liglerdeki diğer birinci sınıf kulüplerimizden aşağı bir kuvvette olmamakla beraber takımın yegâne hatası bugüne kadar istikrar temin edilmemesidir.

Yeşil beyazlıların müdafileri ile hücum hattı arasındaki irtibatı temin ettikleri zaman aldıkları iyi dereceleri gözönünde tutarsak bugün Fenerbahçelilerin Vefa karşısında rahat ve kolay bir galebe kazanacaklarını iddia etmek lazımdır. Bu maçta yegâne rolü Fenerbahçeli oyuncuların fazla tecrübesi oynıyacaktır. Şeref stadında yapılacak Kasımpaşa - Hilâl maçı müsavi kuvvetler arasında cereyan edeceğinden heyecanlı geçeceği tabiidir. Beşiktaş Süleymaniye karşılaşmasını Beşiktaşlıların kazanması normaldir.

Süleymaniye stadındaki maçlar tehir edildi

Bugün Süleymaniye stadında yapılması icap eden ikinci küme maçları sahanın son yağın yağmurlar dolayısıyla oynanamıyacak bir vaziyete gelmesi yüzünden futbol ajanlığına tehir edilmiştir.

Bu maçlar lig maçlarının birinci devresi nihayetinde Taksim ve Şeref stadlarında yapılacaktır.

hüm ediyorsunuz?

— Doğrusu hayret ediyorum: Sizi asla bu derece haşın görmemişim. Âdeta mutaarrız bir haliniz var... Halbuki umumiyetle hilim ve mülâyemetin tâ kendisisiniz...

— Dikkat ediniz: O hilem ve mülâyemet dediğiniz şey bende sadece zahıridir.

— Sizi aynı zamanda sabırlı bilirim.

— Sabrın hududu vardır.

— O hudud geldi mi?

— İhtimal.

— Görüyorsunuz ki sizden izahat istemek hakkımmış.

— Pekâlâ... İsteddiğiniz gibi olsun...

— Ne zaman?

— Yarın.

— ...

— ...

Bir an sükût oldu.

İkisi de düşünüyordu.

Vehbi yerinden kumildamadı.

— Kısmen bildiğim bazı hakikatlar var. Bunları bana şimdiden itiraf ta bulunur musunuz?

Necile mantosunu ve şapkasını çıkar

makta idi. Bunları bir kanapenin üstüne attı; kocasına döndü. Ve hiddet fişkirtan, âdeta ısılık gibi kısık ve sert bir sesle:

— Birazını biliyorsanız hepsini biliyorsunuz demektir...

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 109

Yazan: İskender Fahreddin

Şeyh Mehdi, Seyid Ahmede yazdığı mektupta: «Bana yardım edersen süvarilerimi derhal gönderirim» diyordu

— Ben, senin kızını seviyorum, diyordu, o, benim nikâhlı karımdır. Ben onu boşamadan, sen Leylâyı bir başka erkekle nasıl evlendirebilirsin?

Şeyh Mehdi, kızının son reyini aldıktan sonra, Ömerden boşatmak teşebbüsünde bulunduğuna pişman olmamış değildi. Ne yazık ki, bu teşebbüs Mehdiye çok pahalıya mal olacaktı. Ömer, kayınbabasının fikrini öğrenir öğrenmez Helvan kabilesi reisine gizlice bir haber göndererek yardım istemişti.

Helvanlılar Ömeri çok severlerdi. Hattâ onun için:

— Bizim başımızda Ömer gibi bir cengâver olsaydı, şimdiye kadar çölü baştan başa zaptetmiştik.

Demişlerdi.

Ömer son kararını vermişti:

— Şeyh Mehdi fikrinde ısrar eder ve kızını benden ayırtmak teşebbüsünden vaz geçmezse, Leylâyı kaçıracam.

Ömer bu kararından - nasılsa boş bulunarak Leylâyı da haberdar etmişti. Oysa ki, Leylâ kendi kabilesinden uzaklaşmak niyetinde değildi. O zaman Ur dağına çok uzak kalacak. (Can) beyden sık sık haber alamıyacaktı. Ömre iltifat göstermesi, bir başka erkeğe varmamak içindi. Leylâ, Ömerden daha muti, daha uysal, daha tahammüllü bir erkek bulamazdı. Ömerden başka bir erkek Leylânın nazını çekebilirdi miydi?

Leylâ, babasının kendisini Ömerden ayırmak fikrinden vaz geçtiğini görünce, gene eskisi gibi Ömre surat etmeğe, gülmemeğe, hattâ odasına almamağa başlamıştı. Onun bu halî Ömeri büsbütün çıldırtıyor. ve Leylâyı Helvan kabilesine kaçırmak fikrini biran evvel tahakkuk sahasına çıkarmak istiyordu. Ömer kendi kendine:

— Hele onu bir kere oraya götürüyem, diyordu, ondan sonra ben Leylâyı kendimi saydırmamı bilirim. Burada babasına ve anasına dayanarak, şımarık bir çocuk gibi, bana nazlanıp duruyor. Fakat çöl ortasında onun nazını kim dinler?!

Bir sabâh Fırat boylarından gelen bir yolcu kabilesi şöyle bir haber getirdi:

«— Urman ölüm döşeginde yatıyor!»

Şeyh Mehdi bu haberi duyunca sevinmişti. Yolcular:

— Onun hastalığı hakikat mıdır?

Diye soruyor ve inanmak istemiyordu.

Urman çok dinç, şıhhatlı bir adamdı. Yaş ilerlemiş olduğu halde, gençlerle birlikte at yarışlarına girer, ok atar, ormanlarda av peşinde koşar ve yorulmak bilmezdi. Böyle sağlam bir adamın birdenbire ölüm döşegine düşmesine elbette kolayca inanılmazlardı.

Yolcular, kabîle şeyhine:

— Onu gözümüzde görmedik, dediler, fakat yurdda göze çarpan bir matem havası var. Âdeta Urman ölmüş gibi, herkesin çehresi asık. Hattâ (Ölüm kuyusu)ndaki mahkûmlar bile muhafızlarını öldürerek yeryüzüne çıkmışlar. (Taşbilek) adlı bir kahraman, Urmanın yerine geçmek istiyormuş. Şehirde müthiş bir kargaşalık var. Türkler iki fırkaya ayrılmışlar. Biri (Can) beyin reis olmasını istiyor, diğeri de (Taşbilek) adlı kahramanın peşine takılmış. onu baş yapmağa çalışıyor.

Yolculardan biri de şunları ilâve etti:

— Uriular (Can) beyin dağlarda bir mecnun gib dolaştığını biliyorlar. Bunu bilenler pek azdır. Halbuki, reisin oğlu bir kızı gönül vermiş. onun hayalle dağlarda kuşlar ve hayvanlar arasında yaşıyormuş. Böyle sersem ve mecnun bir adamı kendilerine baş yaparlar mı hiç?

Şeyh Mehdi bu izahatı alınca, ellerini uğuşturarak gülmüşdi:

— İşte, Türkleri can evinden vurmanın sırası geldi. Taşbilek vaziyete hâkim olma-

dan, Seyid Ahmedi elde etmeliyim.

Seyid Ahmed, Urmanın veziriydi. O da Taşbilekten korktuğu için, ya başka bir ülkeye kaçacak, yahud onu öldürterek elindeki kuvveti alıp Türklerin başına geçecek ti.

Bu haberlere bakılırsa Urmanın öldüğü anlaşıyor. Belki de Fırat boylarında onun ölümünü saklıyorlardı. Mehdi bu vaziyetten istifade edebilmek için, damadı Ömerden başka bir kimse ile anlaşılmazdı. Ömerin çölde hem nüfuzu vardı, hem de Türkleri çok iyi tanırdı.

Leylânın babası zavıyesini Fırat boylarına kadar genişletmeğe ve buradaki Türklerle de hâkim olmağa muvaffak olursa, çölde hükümdarlığını ilan etmesine hiç bir mâni kalmıyacaktı.

Leylânın babası, Urman'ın vezirini elde edebilecek mi?

Şeyh Mehdi, bu haberi alır almaz, sadık adamlarından birle Seyid Ahmede şöyle bir mektup gönderdi:

«Urman'ın hastalığını duydum. Hattâ burada onun öldüğünü söyleyenler bile var. Öldüyse başınız sağ olsun.

Seninle aramızda eskimış bir kan davası vardı. Bu yüzden şimdiye kadar dargın bulunuyorduk. Bugün sana bu mektubu yazmakla bu dargınlığa nihayet veriyorum.

Şimdi beni iyi dinle Seyid Ahmed! İkimiz de Arap nesline mensubuz. Ben çölde bir kabilenin reisiyim. sen, Fırat boylarında bizden kuvvetli bir Türk kabilesinin vezirisin! Madem ki, kabîle reisi ölüm döşeginde yatıyor.. madem ki, bugün bütün kuvvet senin elindedir. Bu fırsat her zaman ele geçmez. Taşbilek denilen yirtıcı canavarın (Mahkûmlar kuyusu)'ndan çıktığını duydum. Her işten önce onun iş başına geçmesine mâni olmalısın! Bu adam hem senin hem de Arapların düşmanıdır. Eğer o, Urman'ın yerini tutacak olursa, ilk önce senin leşini yere sercek, ondan sonra çölü baştan başa ısgal ederek hepimizi esir gibi kullanacaktır. Bütün Türklerin de Urmandan sonra onu sevdiklerini benim gibi sen de bilirsin. O, Türklerin başına geçerse, çöl zulmet kaphıyacak. Arapların yıldızı ebediyen sönecektir. Zira bu adamın ötedenberi fikri çölü ısgal ettikten sonra hilâfeti yıkmak, bütün Arabistana hâkim olmaktır.

Hâlife ile uzlaşmak suretile bu hâkimiyeti çölde ve Fırat boylarında biz de temin edebiliriz. O zaman sen iki büyük kabilenin birleşmesinden doğacak bir çöl saltanatının veziri olursun! Hâzinemin yarısını sana veririm. Eğer bu hususta bana yardım vadedersen, malyetimdeki süvarileri derhal sana göndermeğe hazırım.

Bana müsbet cevap verirsen, bu suretile kızmın kabini saran şu iğrenç aşk macerasından onu kurtarmış olursun! Şüphe yok ki, o zaman ilk yapacağın mühim işlerden biri de (Can)'ın vücudunu ortadan kaldırmak olacaktır.

Leylânın babası, Seyid Ahmede bu mektubu gönderdikten sonra, kızını da sıkı bir göz hâsinde aldırmıştı. Sarayın bahçelerinde göze görünmeyen yerlere gözçüler koymuş, haremağalarına ve cariyelelere şiddetli emirler vermişti.

Leylânın hariçten yabancı bir kimse ile teması şiddetle menedilmişti.

Şeyh Mehdi, damadının Helvan kabilesi ile gizli den gizliye temaslar yaptığını seziyordu. Maamafih, Urmanın hastalığı onları çabuk birleştirmişti.

Ömer, herhangi bir çarpışmada kayınbabasına yardım edeceğini vadederek, tekrar şeyhin gözüne girmek vesilesini bulmuştu.

(Arkası var)

Tefrika No. 119

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Böyle gevezelik ediyorlardı. Bir müddet sustular. Saat ikiyi çaldı.

Bir sırada, koridorda bir ayak sesi işitildi. Necile göründü.

Necile Vehbiyi görünce kaşlarını çatdı. Tatlı yüzü inanılmaz bir haşın ifade aldı.

— Burada mısınız? - diye sordu.

— Nasılsınız, karıcığım?... -

— Ne istiyorsunuz?

— Sizinle konuşmak.

Suzanların annesi, hizmetçisine:

— Haydi sen yatak odasına geç!

emrini verdi. - Fakat buralardan pek uzaklaşma.

Vehbiye dönerek:

— Neymiş efendim?

Erkek, karısının bariz şekilde düşmanca olan tavrı hareketi karşısında müdafaa vaziyeti almağa karar verdi.

— Hiddetliye benziyorsunuz! - dedi.

- Bu haliniz beni hayrete düşürüyor. Avdetinizden haberim yoktu. Bu

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.
TÜRKİYE SAATİLE
Her gün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 Kc./s postamızla neşredilmekte olan yabancı dillerde haberler saatleri aşağıda gösterilmiştir:

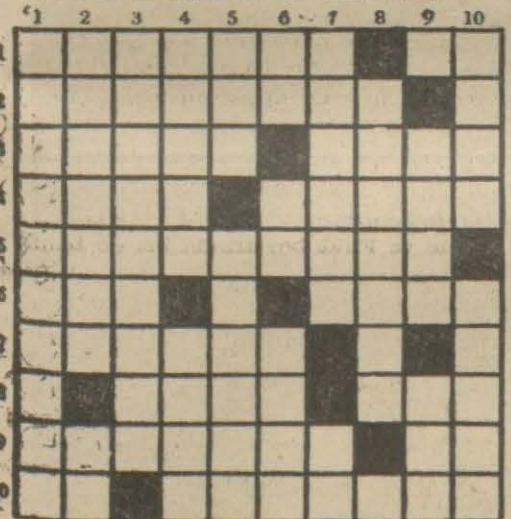
İranca saat 13,00 ve 18,45 de
Arapça saat 13,15 ve 19,45 de
Fransızca saat 13,45 ve 20,15

PAZAR 5/11/939

12,30 Program ve memleket saat ayarı,
12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği: Müzikli Yurd panoraması, Okuyanlar: Ankara radyosu küme okuyucuları, üç kemeçe, tanbur ve saz refakati, idare eden: Mesut Cemil, 13,30-14,30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Karl Blume: Güneş (Vals), 2- Franz Lehar: Eya operetinden Poupuri, 3- Bruno Hartmann: Parlak güneş ışığında dans (Entermezzo), 4- J. Strauss: Dinamiden (Esrengeiz vals), 5- Hans Schneider: Meşhur Rofren'lerden Potpori, 6- Rudolf Nützlader: Hayda bana bir hava daha gel, 7- J. Strauss: Ritter pasman komik operasının balesi.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19 Çocuk saati, 19,30 Türk müziği (fasıl heyeti), 20,30 Konuşma (Türk tarihi), 20,45 Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Resat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, 1 - Okuyan: Sadi Hosses, 1- Evic peşrevi, 2- Dede - Evic şarkı: (Bülbülü asa ruzi şeb), 3- Sel. Pinar - Evic şarkı: (Göz yaşlarınız), 4- Zeki Rif - Ferahnak şarkı: (Küçükün genciler açmış), 5- Halk türküsü: Aşımın kaşları kara, köşüm var, 2 - Okuyan: Semahat Özdenes, 1- Sadettin Kaynak - Hicaz aşırın şarkı: (Açıldı gün), 2- Hamdi Tokay - Garip hicaz şarkı: (Şu dağlar ulu dağlar), 3- Suzinak şarkı: (Ben gülşeni aşkında), 4- Udi Ahmet - Karoşar şarkı: (Nazirin yok senin), 3 - Okuyan: Mustafa Çağlar, 1- Dede - Ferahfeza şarkı: (El benim için seni sarmış), 2- Uşşak şarkı: (Salıp sevdalara zülfün), 3- Uşşak türküsü: (Sabah olsun ben bu yerden gideyim), 4- Uşşak türküsü: (Ali Dağı'dır dağların hası), 21,30 Müzik (Dans müziği - Pl.), 22 Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri, 22,15 Ajans spor servisi, 22,25 Müzik (Cazband - Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:
1 - Fransız başkumadanı - İçilecek şey.
2 - Müptedilik.
3 - Sem - Elbiseye konan kılı sert dokuma.
4 - Vaki - Şerik.
5 - Korkunc.
6 - Başına «N» gelirse nasıl demektir - Avrupa'da büyük bir nehir.
7 - Bir cins bahk.
8 - Ters memuriyetten açığa çıkarma demektir - Raci.
9 - Ters tahsil demek - Sıfat edatı.
10 - Beyan edatı - Burulup içiş edil-mek.

Yukarıdan aşağı:
1 - Sodali limonata nuş etmek.
2 - Acul - Sahip.
3 - Heybetli.
4 - Bir kadın ismi - Familya.
5 - Eski bir çalgı - Titrek.
6 - Vilâyet - Olmaktan emir - Yardım.
7 - Azot murekkebatı - Lâhza.
8 - Kâhya.
9 - Melûn - Beraber.
10 - Tayyare - Bakıye.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa:
1 - İronsde, 2 - Bediaferdi, 3 - Ezari, Afsun, 4 - Rekabet, Zi, 5 - Ateşin, 6 - Alp, İmren, 7 - Mi, Sekban, 8 - Tasa, Ka, Lo, 9 - İlica, Biat, 10 - Bi, Sığra.

Yukarıdan aşağı:
1 - İberya, Tib, 2 - Reze, Lmalı, 3 - Odakapısı, 4 - Nina, Aci, 5 - Sa, Bais, 6 - İfaetmek, 7 - Defterkabi, 8 - Ers, Şeb, İç, 9 - Duzinalar, 10 - Kinin, Nota.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	-

Posta İttihadına dahil olmayan eenebi memleketleri: Seneligi 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 23 - Hızır 184
S. İmsak Güneş Öyle İkinci Akşam Yatış
E. 11,53 1,32 6,56 9,41 12,00 1,33
Va. 4,55 6,34 11,58 14,43 17,01 18,34

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

İstanbul Defterdarlığından :

Maçkaca Nisantasi eski kız orta okulu binasının enkazı üç bin lira muhammen bedel üzerinden açık arttırmaya konulmuştur. Satış bedeli nakten ve peşnendir. İhale 16/11/939 perşembe günü saat 14 de Millî emlak müdürlüğünde müteşkil komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin 225 lira muvakkat teminatla muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (8833)

İstanbul Arkeoloji Müzeleri Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Sömikok	Birinci nevi	50 ton	Lira Kr. 12,00,00	Lira K. 90 00	Eksiltme 16/11/939 tarihinde saat 15 de Yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır.

İstanbul Arkeoloji müzelerinin sömikok ihtiyacı, hiç bir talip zuhur etmemesine binaen yeniden açık eksiltmeye konulmuştur. İstekillerin şartnameyi görmek üzere her gün Arkeoloji Müzeleri Umum müdürlüğüne eksiltmeye girecek olanların da münakasa günü ticaret odasından aldıkları vesika ve muvakkat teminat makbuzlarıyla Yüksek Mektepler muhasebeciliğinde toplanan Arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. (9186)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Yeni yapılan Galata rıhtımındaki yolcu salonu mutbahı için:

A) Mevcut izahnamesine göre fırın ve ocak tesisatı yaptırılacak ve müteaddit sıcak dolap ve su ısıtıcı cihazlar konulacaktır.

B) Bir adet soğuk hava odası tesisatı yaptırılacak ve müteaddit soğuk hava dolapları dondurma imlâline mahsus cihaz vesaire satın alınacaktır. Bu bapta tanzim kılınan izahnameyi almak ve ona göre teklifte bulunmak üzere alâkadarların umum müdürlük binasındaki levazım müdürlüğüne müracaatları. tekliflerini de azami 17/11/939 tarihine kadar tevdi etmeleri ilân olunur. (9173)

Etibankdan:

DOKTOR ARANIYOR

Bankamızın Niğde vilâyetinin Çiftelhan kazası dahilindeki Bolcardağı simli kurşun işletmesi için bir doktor alınacaktır.

İstekillerin şeraiti öğrenmek üzere şahsen tahriren Etibank Umum müdürlüğüne müracaat etmeleri. (9002)

OSMANLI BANKASI

TURK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FILİSTİN
ve MAVERAVİ ERDÖN'de

Merkez ve Subeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşad.

Ticari krediler ve vesaili krediler küşad.

Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.

Borsa emirleri.

Esham ve tahvilât, altın ve emlaa üzerine avans.

Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyananın en müsait şartlarla (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Biçki - Dikiş Yurdu

Veznecilerdeki Sagunay Dikiş - Biçki yurdu Vefa caddesi, Taştekneler,
Kayserili Ahmet paşa sokak 15/1 numaraya nakletmiştir.

Yurdumuzda Bayanlara Dikiş - Biçki ve Şapka çiçek dersleri verilir.

Yurt dokuz ay olup buradan mezun olan bayanlar Kültür Direktörlüğünden musaddak diploma alırlar.

Çabuk ve çok temiz dikiş biçki ve şapka çiçek öğrenmek isteyen bayanlar derhal yurdumuza kayıt kapanmadan müracaat etsinler.

İstanbul Mintaka Liman Reisliğinden:

Sirkeli rıhtımında Gümrük kapısı açığında bulunan zincir ve demir kütellerinin temizlenme ameliyatına başlanmıştır.

Bu ameliyat devam ettiği müddetçe bu işte kullanılan ve gündüz iki siyah küre ve gece çift kırmızı fener taşıyan algarına ve dalgic sandallarına çaparız verilmemesi ve icabında deniz altında atılacak dinamit sademinden masun kalmaması için büyük küçük bütün gemi ve merakıp ve sandalların bu vesaitten açık geçmeleri ilân olunur.

C. H. P. İstanbul vilâyet idare heyeti reisliğinden:

Yüksek tahsil talebesi kızlar için yeniden tesis edilen C. H. P. Kız Talebe Yurdu ikinciteğrinin ön beşinde açılacaktır. Kaydolmak isteyenlerin Çağaloğlu C. H. P. vilâyet merkezine müracaat etmeleri.

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam»'ın KÜÇÜK İLANLARI'ndan istifade ediniz.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398

Beşiktaş sulh mahkemeleri başkâtipliğinden:
939/2 Gazeteniz 24/9/939 tarihli nüshasının sekizinci sahifesinde Beşiktaş Ekmekeçbaşı Aliaga mahallesinin Çukurçeşme sokakında 29/1 No. hanenin izalei şuyuu ikinci arttırma tarihi 15/11/939 çarşamba günü olarak ilân edilmiş ise de mezkûr gün bayrama tesadüf ettiğinden sözü geçen hanenin ikinci arttırması 16/11/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar satılacağı tashihlen ilân olunur.

RADYOLİ

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Maliye Müfettiş muavinliği imtihanı Maliye teftiş heyetinden:

35 lira maaşlı maliye müfettiş muavinliği için 14 kânunuevvel 1939 perşembe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranan şartlar şunlardır: A) Memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı «v-safî haiz olmak, B) 1 kânunusani 1939 tarihinde yaşı 30 dan fazla olmamak, C) Mülkiye mektebinden (Siyasal bilgiler okulu), Hukuk fakültesinden, Yüksek ticaret ve iktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecnebi mekteplerden mezun olmak, D) Yapılacak tahkikat neticesinde karakter itibarıyla müfettiş olabilecek vasıfları haiz bulunduğuna anlaşılmak,

İmtihana talip olanlar 15 ikinciteğrin 939 tarihine kadar Ankara'da Maliye Vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhâl ve müracaat edeceklerdir.

Arzuhale şu evrakların raptı lazımdır: A) Nüfus cüzdanının aslı veya tasdikli sureti ve adresi, B) Kendi el yazısı ile tercüme hal hülâsası (memuriyette bulunanlar müdâret ve suretli hizmetlerine dair resmi vesika, müesseselerde bulunanlar oradan alacakları bonservisleri rapteceklerdir, C) Askerliğini yaptığına veya tecil edilmiş olduğuna dair resmi vesika, D) Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E) Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair resmi rapor.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara'da ve İstanbul'da ve bunda muvaffak olanların şifahi imtihanları Ankara'da yapılacaktır.

İmtihan programı:
1 - Maliye A) Bütçe (İhzarı, tatbiki, tasdik ve kontrolü), muhasebe umumiye kanunları hükümleri, B) Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler (sedülli vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlak üzerindeki vergiler, gümrük, inhisarlar, hıracılar, Türkiye'deki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C) Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D) İstikraz nazariyeleri, tahvilâtı, amortisman, Türkiye dünyası umumiyesi ve tarihçesi.

2 - İktisat: (İstihsal, tedavül, nakit ve itibar, inkisam ve istihlak bahisleri).

3 - Mali ve ticari hesap, basit ve mürekkep faiz, iskonto faizli hesabı cariler.

4 - Hendese: (Satih ve hacim mesahaları).

5 - Usulü defteri: (Ticari ve sınaî muhasebelerle devlet muhasebesi hakkında nazari ve ameli malûmat).

6 - Hukuk idare hukuku (İdari kaza dahilidir), ceza hukuku (esaslar, ve memurinin vazifeden mütevellid suçları), ceza muhakemeleri usulünden esasa müteallik hükümler.

Hukuku medeniye (Borçlar kanunu üzerinden umum malûmat, kanunu medeniden ahvali şahsiye, emvâl gayri menkule ve mirasa müteallik hükümler) Ticaret hukuku (şirketlere müteallik hükümler ve umumi malûmat).

7 - Türkiyenin tabii ve iktisadi coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 - Enebi lisansı (Fransızca, Almanca ve İngilizceden biri).

İmtihan neticesinde müfettiş muavinliğine alınanlar 3 sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve staj için Avrupa'ya gönderileceklerdir. (8786)

Seyhan pamuk deneme ıslâh ve üretme çiftliği müdürlüğünden:

1 - Seyhan pamuk deneme ıslah ve üretme çiftliği için Hacı Ali köyünde yeniden inşa edilecek olan 3 adet pamuk kütlü anbarları 1 adet tohum anbarı kapalı zarfı usulüne eksiltmeye konulmuştur.

2 - Bu işin keşif tutarı «78613.06» lira ve muvakkat teminatı «5181» liradur.

3 - Bu işe aid eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, hülâsai keşif ve metraj cetvelleri, hususî şartname ve diğer vesakî müessese müdürlüğü ile Seyhan Nafia müdürlüğünden temin edilebilir.

4 - İhale 11/2inciteğrin/939 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 da Seyhan pamuk üretme çiftliği müdürlüğünde yapılacaktır.

5 - İstekiller ihale gününden ilâkal 8 gün evvel bu işi yapabileceklerine dair Seyhan vilâyetinden ehliyetname alacaklardır.

6 - Posta ile gönderilen tekliflerin dış zarfı iyice kapanmış ve mühür mumu ile mühürlenmiş olacaktır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

7 - İstekillerin teklif mektuplarını 4 üncü maddede yazılı ihale saatinden bir saat evveline kadar müdüriyetimize müracaatları. «8903»

GRİPİN

Şiddetli BAŞ ve DiŞ ağrılarını keser, romatizma, sinir, adale, bel ağrılarına karşı bilhassa müessirdir. Kırıklığı nezleyi, soğukalgınlıklarından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancılarını geçirir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

DERMAN

KAŞELERİ

BAŞ, DiŞ ağrılarını, ROMATİZMA sancılarını, SİNİR rahatsızlıklarını DERHAL geçirir. GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır. İcabında günde 1—3 kaşe alınır. Her eczanede bulunur. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

Malatya Fabrikamız atölyelerinde çahymak üzere

Dökümcü ve tornacı ustaları alınacaktır

Talıp olanların isteyecekleri ücret miktarını bildirmek suretile tahriren (Malatyada Bez ve İplik fabrikası müdürlüğüne) müracaat etmeleri ve bon-servis suretlerini göndermeleri ilân olunur.

T. İŞ BANKASI

KÜÇÜK CARİ HESAPLAR

1940

İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır

1940 ikramiyeleri:

1	adet	2000	liralık	=	2000.—	lira
3	»	1000	»	=	3000.—	»
6	»	500	»	=	3000.—	»
12	»	250	»	=	3000.—	»
40	»	100	»	=	4000.—	»
75	»	50	»	=	3750.—	»
210	»	25	»	=	5250.—	»

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

İkinciteşrin ayı içinde İstanbul ve Ankara'da Türk Hava Kurumu tarafından amatör tayyare modelcileri arasında teşvik müsabakaları tertip edilecektir.

Müsabakalarda üç esas göz önünde tutulacaktır:

1 — Beynelmîlîl havacılık teşekkülünün şartlarına uygun lâtistik motörlü modeller arasında, el ile havalandırma ve modelin kendi kendine yerden kesilerek havalanması-na göre iki seri.

a — Mesafe

b — Zaman müsabakaları

2 — Beynelmîlîl havacılık teşekkülünün şartları dışında kalan küçük ve büyük ola-rak tasnif edilecek iki seri lâtistik motörlü modeller arasında.

a — Mesafe

b — Zaman müsabakaları.

3 — Modellerin iyi yapılması yeni işçilik bakımından müsabaka.

4 — Her müsabakada birinci, ikinci, üçüncü seçilecek ve bunlara kıymetli mükâfatlar verilecektir.

5 — Fazla malûmat isteyenler İstanbul Türk Hava Kurumu şubesinde Türkkuşu iş-pekterliğine müracaat etmelidirler. (8682)

Gölcük Deniz Fabrikaları umum müdürlüğünden:

Fabrikamız gemi tamir işlerinde kullanılmak üzere «Beş» ve Torna işlerinde kul-lanılmak üzere de «Beş» ki ceman on işçiyi ihtiyacı vardır. «Sanayi mektebi mezunları tercihan kabul olunacaktır.» Talip olanların gerek şeraiti öğrenmek ve gerekse imti-han olmak üzere Gölcük Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğüne müracaatları. (9018)

Tekaüt ve muavenet sandığı müdürlüğünden

Deniz fabrikaları umum müdürlüğü müga Deniz Temini istikbal sandığından te-kaüt ve itam ve eramil maası alanların 3575 sayılı kanun mucibince alâkaları kesilmek üzere verilecek üçer senelik mahsuben şimdilik birer buçuk senelikleri verileceğinden alâkadarların fotoğrafı berhayat imzâberleri ve maas cüzdanlarıyla beraber İstanbul-da Tophanede askeri fabrikalar yollaması binasında müteşkil komisyonca 20 Teşrin-i-sani 939 dan 25 teşrinisaniye kadar müracaatları. (9003)

PETROL NİZAM

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartıdır.

Çocuk anaları

Babaları!

«Yavruma ne hediye vereceğim..» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyeler

Çocuklara Coğrafya kıraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih Öğreniyorum

Yazan: Ahmet Refik
30 kuruş

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilat kuponu
Bu kuponu kesip sipariş mektubunuz-la gönderirseniz kitap fiyatlarından yüzde 20 tenzilatla hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Türkçe bilen

Genç bir Alman bayanı bir doktor ya-nında kabul hemşiresi veya müreb-biye olarak iş aramaktadır. Akşam ga-zetesinde (F. A.) rumuzla adresine yazılması.

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttdir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderir-seniz fiyat üzerinden size yüzde 20 is-konto yapılacaktır.

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Universal Bagger

En yüksek takatlara mahsus:
Gayet pratik bu DEMAG
Universal baggeri inşa mü-teahhitlerinin bütün arzula-rını tatmin eder.

DEMAG

Türkiye için mümessili:

KRAFT ve OSTROWSKY

Sahibi: FRED. W. KRAFT

İstanbul — Galata, Karamustafa sokak No. 36 Marmara Han Posta kutusu No. 1216

KUŞ TÜYÜ Yastık, Yatak, Yorganları

Dünyada en iyi istirahat vasıtasıdır.

Kuş tüyü yastık, yatak, yorganlarını kullananlar bunu her zaman takdir ederler. (1) liraya alacağınız bir kuş tüyü yastık bunu isbata kâfidir. Flat-larda tenzilat yapılmıştır. Kuş tüyü kumaşlarının her çeşitleri vardır. Fab-rika ve satış yeri: Çakmakçılarda sandalyacılar sokak kuş tüyü fabrikası Telefon: 23027

DETA

DEMİR ve TAHTA FABRİKALARI T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik caddesi Arda apartmanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassistir. Bilûmum döküm, demir ve tahta işleri yapılır.

Memlekette ağzının tadını bilen herkes,

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethanelerinin müşterisidir.

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR TİCARETHANELERİ

Ramazani şerif münasebetile muhterem müşterilerine Kaymaklı lokum, Kestane şekeri, Meyvalı ve sütlü karamelâlar ile saray baklavası, tulumba tatlısı yaptığını ilân eyler.